

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 830

NAAM: COMITE VOOR MORELE HERBEWAPENING

- 1 A.C.D. Verroepen de naam van dit 19 te wijzigen in:
"Anti-communisme in de Beweging voor Morele
Herbepapening" (1) 10-5-50.
- 2 Gecontroleerd en overgedragen aan STV (1) 10-5-50.
Gyjen 13/11/19/5
- 3 Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schut-
blad aanwezig was dit bijgevoegd. jan. 69.

A.C.D.
Werkgr. San. *[Handwritten signature]*

DIENSTGEHEIM.

Betreft: Morele herbewapening

05.16 01.1257
8 APR 1952MET O.K.
ACD/43
DAT. 9/17-12
PAR: R

Schubblad is vernietigd ACD/135958. 4 APR. 1952
Kort verslag van de openbare bijeenkomst van "Morele Herbewapening", gehouden op Maandag, 31 Maart 1952 te 19.45 uur in de Rivièrahal te Rotterdam.

Aanwezig circa 1500 personen, zowel mannen als vrouwen, afkomstig uit verschillende standen.

Onder de bezoekers bevonden zich circa 25 militairen in uniform gekleed.

Zaalcapaciteit 1250 zitplaatsen.

De bijeenkomst was aangekondigd door middel van pamfletten, waarvan een exemplaar is bijgevoegd.

In de zaal waren spandoeken aangebracht met de volgende opschriften:

"Niet wie heeft gelijk, maar wat is recht",
"Er is genoeg voor ieders behoefte, maar niet voor ieders hebzucht",
"Morele herbewapening voor iedereen, waar ook ter wereld", en
"Nieuwe Mensen; Nieuwe Volkeren; Nieuwe Wereld".

Delegaties, die per autobus arriveerden, waren aanwezig van de K.L.M., de Hoogovens, en Philips.

Er waren diverse boekenstanden; een lijstje van de boeken en brochures gaat hierbij.

Medewerking werd verleend door het internationale koor van de Morele herbewapening.

De stemming van de aanwezigen was zeer geïnteresseerd.

Bij de uitgang werd gecollecteerd ter bestrijding van de kosten.

X | van der Broek, H.J. (de Rotterdammer van de Wereldomroep), wonende te Hilversum opent te ruim 19.45 uur de bijeenkomst met een woord van welkom en zegt, dat "Morele Herbewapening" op vier zuilen rust, n.l.
absolute liefde
absolute eerlijkheid
absolute onzelfzuchtigheid
absolute reinheid

Spr. betoogt, dat slechts, wanneer deze vier waarden worden nageleefd, een nieuwe wereld kan worden opgebouwd en een oorlog kan worden voorkomen.

Achtereenvolgens getuigen hiervan de volgende binnen- en buitenlandse personen. (De in een vreemde taal uitgesproken redevoeringen werden vlot vertaald)

- | Jaeger, William, Engels oud-vakbondsleider
- X | van Nieuwkerk, Hendrik, geboren 27-8-1915 te Rotterdam (bekend)
- X | Convents, Marcel, vermoedelijk
- X | Convents, Willy Marcel Pieter Antoon, geboren 21-10-1910 te Boom, machinist, wonende Beeldhouwerstraat 24 te Antwerpen.
- | de Pater, wonende te Antwerpen (Frans sprekend)
- X | Sluijmers, wonende te Amsterdam (zegt fanatiek E.V.C.-bestuurder te zijn geweest)

- Manning, Jack, Engelsman (zegt medeverantwoordelijk te zijn geweest voor de Londense havenstaking)
- × Grant, Engelsman, havenarbeider
- × Streefkerk, Marinus, geboren 27-6-1905 te Lekkerkerk (bekend)
- l'Or, Victor, Fransman, wonende te Marseille, havenarbeider
- de la Autre, Jean, Fransman, textielfabrikant uit Noord-Frankrijk
- Kurowski, Paul, Duitser, fabrieksarbeider uit het Roergebied
- × Prins Hassan, Egyptenaar, neef van de koning van Egypte
- × Pronk, Carlos, geboren 30-8-1905 te Rotterdam (bekend)
- × Ir. F.J. Philips, wonende te Eindhoven
- × l'Or, Irene, vrouw van Victor, voornoemd
- × van der Veen, Johan, een tandarts uit Friesland (beloofde, evenals zijn vrouw, zijn meubelen te verkopen en de opbrengst te schenken aan Nederland en Frankrijk)

(K) aan PA ✓
(K) aan PA ✓

(K) aan PA ✓

Pronk, C., voornoemd, die de tweede helft der bijeenkomst presideerde, begon zijn rede met de opmerking als algemeen secretaris van zijn politieke partij, de Socialistische Unie, te zullen spreken.

Te 22.35 uur werd de bijeenkomst gesloten.

Einde.

no 4/11

MORELE HERBEWAPENING

Uitnodiging

tot het bijwonen van de bijeenkomst op
MAANDAG 31 MAART 1952

IN DE RIVIERA HAL (DIERGAARDE BLIJDORP) ROTTERDAM,
AANVANG 7 UUR 45.

Sprekers uit Engeland, Frankrijk, Oostenrijk,
en Nederland zullen het woord voeren.

Het internationale koor van de Morele
Herbewapening zal eveneens aanwezig zijn.

Het doel dezer bijeenkomst is aan te tonen dat Morele Herbewapening
vooral in deze tijd het antwoord geeft voor iedereen, waar ook ter wereld.

135958

135958

EEN REVOLUTIE BREEKT BAAN IN FRANKRIJK,
door MAURICE MERCIER,
Secretaris van de Nationale Bond van Textiel-
arbeiders in Frankrijk f 0,05

**DE INDUSTRIE
IN EEN REVOLUTIONNAIR TIJDPERK,**
door ROBERT TILGE,
Secretaris-generaal van de Werkgeversbond
in Noord-Frankrijk f 0,05

FRANK BUCHMAN EN DE ARBEIDERS,
door WILLIAM JAEGER, f 0,05

RADIO TOESPRAAK,
door Ir. F. J. PHILIPS,
gehouden op 26 Februari 1952 f 0,10

**WAT HAVENARBEIDERS
OVER MORELE HERBEWAPENING ZEGGEN,**
door Vakbondleiders uit Engeland, Australië
en Nieuw Zeeland f 0,15

HET BESTE BOEK DAT IK OOI GELEZEN HEB,
door AAGE SCHULTZ,
oud Deens Communist f 0,05

DE REVOLUTIE DIE WIJ NODIG HEBBEN,
door HANS BJERKHOLT,
één der stichters van den Communistische Partij
in Noorwegen f 0,10

WIJ WILLEN DE WERELD HERBOUWEN,
door CARLOS PRONK,
Alg. Secretaris der Socialistische Unie f 0,10

Bestellingen bij Boekencentrum Morele Herbewapening
Gironr. 243036 t.n.v. J.W. Ortt, Haringvliet 88, Rotterdam C.

DE WERELD HERBOUWD

Uitgave : A. W. Sijthoff, Leiden.

Dit nieuwste boek van Peter Howard, schrijver van „Ideeën hebben benen”, vertelt op boeiende wijze de geschiedenis van Frank Buchman en de mannen en vrouwen van Morele Herbewapening. In één jaar tijds verschenen in tien landen.

Verkrijgbaar bij de Boekhandel á f 2,50.

135958.
Vrede in plaats van oorlog - Eenheid in plaats van verdeeldheid

door

MORELE HERBEWAPENING

**Bijeenkomst in de Riviera Hal, Rotterdam
OP MAANDAG 31 MAART 1952, 7 UUR 45**

met sprekers uit Engeland, Frankrijk, Oostenrijk en Nederland waaronder een delegatie van havenarbeiders uit Londen, Antwerpen, Hamburg, Amsterdam, Rotterdam
Het Internationale Koor van de Morele Herbewapening zal aanwezig zijn.

We zullen als Mensen leven of als barbaren ondergaan.

De morele zwakte in alle geledingen van de maatschappij brengt het gevaar naderbij.

Het knaagt aan de grote beginselen en brengt stagnatie in economie, politiek, gezinnen, werkplaatsen, vakbonden, partijen en volkeren.

Het verdeelt ons allen, juist op een moment in de geschiedenis dat eenheid op een sterke morele basis geboden is.

De gehele wereld wacht op een antwoord. Wij zijn gekomen aan een punt, waar we op straffe van ondergang moeten beslissen.

Morele Herbewapening is een superieure ideologie die de waarde van de Mens boven het materiële stelt en de Mens eigen zelfzucht doet overwinnen.

Morele Herbewapening geeft de gelegenheid de loop van de wereld te behoeden voor oorlog, werkloosheid en uitbuiting.

Ze leidt de Wereld naar Vrede, veiligheid en welvaart.

Gratis toegang

Morele Herbewapening leert ons samen te werken voor de behoeften van allen en de Wereld te herbouwen.

Robert Carmichael,
president van het Franse Werkgeversverbond
in de jute-industrie.

Het leven en propageren van de beginselen van Morele Herbewapening betekent de vrede en beschaving veiligstellen.

Mahmud Mochaver,
secretaris van de federatie van Perzische
Vakbonden.

Morele Herbewapening streeft naar een samenleving zonder haat en hebzucht, waar genoeg is voor iedereen en niemand geëxploiteerd wordt door de ander.

De Wereld, die Morele Herbewapening aan het bouwen is, zal even verschillend zijn van de huidige, als de huidige wereld verschilt van de eerste tijden der Mensheid.

Ir. F. Philips,
Vice-president N.V. Philips te Eindhoven.

We hebben nu een morele invasie nodig.

V. C. Alford,
havenarbeidersleider te Melbourne, Australië.

Morele Herbewapening is de Idee van ons Tijdperk.

Ze kan de partijen, de landen, Oost en West verenigen.

We moeten ons plaatsen in de werkelijkheid van 1952 en niet in die van 50 jaar geleden. We moeten kiezen tussen ondergang of het verenigen van de wereld die haat, angst en hebzucht af moet zweren.

De ware revolutionair van onze tijd is de man die in staat is te begrijpen dat de oplossing ligt in verandering van het menselijk hart en eenheid van allen.

Hans Bjerkholt,
een der stichters van de Noorse Communistische
Partij.

No. 25
Documentatie
Knipseldienst
Tel. 183830
Toestel 7

Paraaf

BVL

Algemeen Handelsblad

1 APR 1952

MORELE HERBEWAPENING

Zeer druk bezochte bijeenkomst in Rivièrahal te Rotterdam

(Van onze correspondent)

Rotterdam, 1 April

EEN 1200 belangstellenden hebben gisteravond in de Rivièrahal te Rotterdam een bijeenkomst bijgewoond, speciaal belegd voor de havenarbeiders en die gewijd was aan de gedachte der morele herbewapening. Op het dicht bezette podium zat een brede rij van sprekers, o.a. bestaande uit een deputatie van havenarbeiders o.a. Engeland, Frankrijk, België en Nederland, die allen het woord tot de vele aanwezigen hebben gericht. Voorts spraken Prins Hassan, een neef van de koning van Egypte, een industrieel uit Frankrijk, een uit Nederland, een Nederlands tandarts en talrijke andere belijders dezer nieuwe gedachte, die slechts op vier pijlers rust, te weten: absolute eerlijkheid, absolute zuiverheid, absolute onzelfzuchtigheid en absolute liefde. Aan de wanden van de grote hal hingen spandoeken met opschriften zoals „Nieuwe mensen, nieuwe volkeren, nieuwe wereld”.

Het betoeg van de talrijke sprekers (Engelsen, Franssen, Belgen, een Duitser, Nederlanders) dat met grote aandacht werd aangehoord, kwam hierop neer, dat men morele herbewapening ziet als een nieuwe grondslag voor de eenheid van de volkeren, tot welk geloof of ras deze ook mogen behoren. De morele herbewapening kan leiden tot een nieuwe economie ten voordele van iedereen, zelde men o.a. Morele herbewapening kan oorlogen verhinderen en zij kan voorkomen, dat de wereld in de toekomst aan oorlogsgeweld ten onder zal gaan.

Een Amsterdams havenarbeider zelde o.a.: de reders dienen naast ons te staan om met ons te overwegen hoe wij de wereld voor de ondergang kunnen behoeden. Een Fransman uit Marseille zelde, dat in Frankrijk het sociale klimaat hier en daar in verscheidene havens en industrieën is verbeterd en dat er conflicten zijn voorkomen dankzij het feit, dat men tot het besef der morele

herbewapening is gekomen. Een Franse industrieel vertelde, dat er in zijn fabriek, waar 1500 mensen werken, een nieuwe geest is geboren en dat de productiekosten zijn gedaald en de winsten zijn verdrievoudigd, omdat de gedachte der morele herbewapening er is doorgedrongen. Een Duitse mijnwerker, die 26 jaar lid van de Communistische Partij is geweest, zelde te menen, dat Rotterdam het uitgangspunt voor een werkelijke Internationale zou kunnen worden. Hij zelde voorts als communist jarenlang met verkeerde hartstochten te hebben gestreden tegen hartstochten van anderen, die een verkeerde hartstocht hadden. Ideeën en systemen, zo zelde hij, zijn niets waard als de mens niets waard is.

Na deze rede zong een koor, waarop de voorzitter de aanwezigen die zaten vroeg, van plaats te wisselen met degenen, die wegens plaatsgebrek gerulme tijd in de gangpaden hadden moeten staan, aan welk verzoek prompt gevolg werd gegeven.

Daarna werd o.a. nog betoegd, dat de morele herbewapening niets met het communisme heeft uit te staan. Dat communisten zowel als kapitalisten, Amerikanen, Russen Chinezen, Mohammedanen en Christenen zich rondom één tafel wilden scharen. Morele herbewapening staat boven klasse, boven ras, boven standpunt, boven alles. Dat er twee wereldoorlogen nodig zijn geweest om dit te doen beseffen, dat morele herbewapening de wereld zal verbeteren wanneer men met zichzelf begint; dat de vier maatstaven der gedachte zullen voeren naar een hoger denken en handelen; dat de nieuwe wereld slechts mogelijk is met nieuwe, herboren mensen.

Periodiek: *Hand...*

Datum: *2-4-72*

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B	<i>11</i>		

Aantekeningen:

Het nut van de morele herbewapening

ONZE lezers hebben onlangs kunnen lezen, dat de twee voormannen van de zich noemende Socialistische Unie, Carlos Pronk en G. Roorda, enthousiaste aanhangers van de „Beweging voor morele herbewapening” zijn. Verleden jaar waagden zij zich zelfs aan een reis naar de Zwitserse bergen, alwaar zij met zulke hoogheden als ir Philips bij deftige diners over dit onderwerp mochten praten.

Maandagavond hebben de morele herbewapenaars Rotterdam onder schot genomen. Er was een vergadering speciaal uitgeschreven voor de havenarbeiders.

Hoever veel arbeiders er waren, weten we niet. Maar zij zullen met genoeg kennis hebben genomen van de volgende verklaring van een Franse groot-industrieel, die ten genoegen van Carlos Pronk speciaal aangezocht was om te komen spreken. De Franse heer zeide volgens Het Handelsblad,

„dat er in zijn fabriek, waar 1500 mensen werken, een nieuwe geest is geboren en dat de productiekosten zijn gedaald en de winsten verdrievoudigd, omdat de gedachte van de morele herbewapening er is doorgedrongen”!

Als je blijft, Gerrit Roorda! Grote Socialist! Doe wat meer aan morele herbewapening. Wellicht beleven we dan nog de heuglijke dag, dat de Philips-directie verklaren kan: „Onze winst is verdrievoudigd!”

Periodiek:

Datum: 1-4-52

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B			

Aantekeningen:

1400 830

MORELE HERBEWAPENING

BVII

Zeer druk bezochte bijeenkomst in Rivièrahal te Rotterdam

(Van onze correspondent)

Rotterdam, 1 April

EEN 1200 belangstellenden hebben gisteravond in de Rivièrahal te Rotterdam een bijeenkomst bijgewoond, speciaal belegd voor de havenarbeiders en die gewijd was aan de gedachte der morele herbewapening. Op het dicht bezette podium zat een brede rij van sprekers, o.a. bestaande uit een deputatie van havenarbeiders o.a. Engeland, Frankrijk, België en Nederland, die allen het woord tot de vele aanwezigen hebben gericht. Voorts spraken Prins Hassan, een neef van de koning van Egypte, een industrieel uit Frankrijk, een uit Nederland, een Nederlands tandarts en talrijke andere belijders dezer nieuwe gedachte, die slechts op vier pijlers rust, te weten: absolute eerlijkheid, absolute zuiverheid, absolute onzelfzuchtigheid en absolute liefde. Aan de wanden van de grote hal hingen spandoeken met opschriften zoals „Nieuwe mensen, nieuwe volkeren, nieuwe wereld”.

Het betoog van de talrijke sprekers (Engelsen, Fransen, Belgen, een Duitser, Nederlanders) dat met grote aandacht werd aangehoord, kwam hierop neer, dat men morele herbewapening ziet als een nieuwe grondslag voor de eenheid van de volkeren, tot welk geloof of ras deze ook mogen behoren. De morele herbewapening kan leiden tot een nieuwe economie ten voordele van iedereen, zeide men o.a. Morele herbewapening kan oorlogen verhinderen en zij kan voorkomen, dat de wereld in de toekomst aan oorlogsgeweld ten onder zal gaan.

Een Amsterdamse havenarbeider zeide o.a.: de reders dienen naast ons te staan om met ons te overwegen hoe wij de wereld voor de ondergang kunnen behoeden. Een Fransman uit Marseille zeide, dat in Frankrijk het sociale klimaat hier en daar in verscheidene havens en industrieën is verbeterd en dat er conflicten zijn voorkomen dankzij het feit, dat men tot het besef der morele

herbewapening is gekomen. Een Franse industrieel vertelde, dat er in zijn fabriek, waar 1500 mensen werken, een nieuwe geest is geboren en dat de productiekosten zijn gedaald en de winsten zijn verdrievoudigd, omdat de gedachte der morele herbewapening er is doorgedrongen. Een Duitse mijnwerker, die 26 jaar lid van de Communistische Partij is geweest, zeide te menen, dat Rotterdam het uitgangspunt voor een werkelijke Internationale zou kunnen worden. Hij zeide voorts als communist jarenlang met verkeerde hartstochten te hebben gestreden tegen hartstochten van anderen, die een verkeerde hartstocht hadden. Ideeën en systemen, zo zeide hij, zijn niets waard als de mens niets waard is.

Na deze rede zong een koor, waarop de voorzitter de aanwezigen die zaten vroeg, van plaats te wisselen met degenen, die wegens plaatsgebrek geruime tijd in de gangpaden hadden moeten staan, aan welk verzoek prompt gevolg werd gegeven.

Daarna werd o.a. nog betoogd, dat de morele herbewapening niets met het communisme heeft uit te staan. Dat communisten zowel als kapitalisten, Amerikanen, Russen Chinezen, Mohammedanen en Christenen zich rondom één tafel wilden scharen. Morele herbewapening staat boven klasse, boven ras, boven standpunt, boven alles. Dat er twee wereldoorlogen nodig zijn geweest om dit te doen beseffen, dat morele herbewapening de wereld zal verbeteren wanneer men met zichzelf begint; dat de vier maatstaven der gedachte zullen voeren naar een hoger denken en handelen; dat de nieuwe wereld slechts mogelijk is met nieuwe, herboren mensen.

Periodiek:

Datum:

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B			

Aantekeningen:

HET „KOOR VAN CAUX” IN DE HILVERSUMSE STUDIO

Confrontatie met Geestelijke Herbewapening

Verreweg het merendeel van de aanwezigen, dat gisteren de grote zaal in de A.V.R.O.-Studio te Hilversum vulde, kwam voor het eerst in aanraking met de sfeer van de Geestelijke Herbewapening.

Er vond, vanwege het personeel der gezamenlijke radioverenigingen een ontvangavond plaats van het bekende „Koor van Caux”, dat is samengesteld uit zangers van de meest verschillende landen en nationaliteiten en dat optreedt te Caux in Zwitserland (boven Montreux), de zetel van de beweging der Geestelijke Herbewapening. Thans maakt het een tournee door West-Europa en daarbij bezoekt het ons land.

Ook voor mij was het voor het eerst, dat ik een avond als deze meemaakte. Als men zelf, als laatste regels, van het laatste bedrijf van z'n laatste toneelstuk zegt: „We zijn op de verkeerde weg, we moeten geheel opnieuw beginnen en we zullen allereerst moeten beginnen bij ons zelf”, dan staat men zeker niet vreemd tegenover de ideologie, die de kringen der Geestelijke Herbewapening als de hunne erkennen. En toch heeft deze avond mij emoties gegeven, die ik allerminst had vermoed.

De strijd (zo zeggen de aanhangers dezer beweging), het wantrouwen en de conflicten, die op het ogenblik de wereld beheersen en ons zelfs met totale ondergang bedreigen, zijn allereerst..... een strijd-tussen ideologieën. Het Westen is echter moe en apathisch geworden; de jongere generatie is ongelovig, cynisch en hard, zij ziet geen uitzicht meer. Het Bolsjewisme brengt (evenals destijds het Nationaal-Socialisme) een zeer positieve en „strijdbare” ideologie. Daartegenover zal de niet-bolsjewistische wereld óók een positieve ideologie hebben te stellen. Doch een van „hoger orde” dan die uit Rusland.

Het is op deze dingen, dat de Geestelijke Herbewapening zich niet alléén ernstig bezint, doch zij gelooft reeds die ideologie gevonden te hebben en wel een, die berust op de vier principes: absolute eerlijkheid, absolute reinheid, absolute onzelfzuchtigheid en absolute liefde.

Dat wat voor mij het verrassende werd, de „emotie” waarover ik hierboven schreef, was dan wel dit:

Daar voerden (nadat de heer W. Vogt, namens de gastheer, de heer J. H. v. d. Broek, directeur van de Wereldomroep, een welkomstwoord had gesproken), achtereen-

volgens het woord — in willekeurig opgesomde volgorde —: een Nederlandse hoogleraar, man der wetenschap van internationale vermaardheid, een admiraal van de Britse Navy, een admiraal van de Koninklijke Nederlandse Marine, 'n Delfts student (zoon van een bekend Eindhovens groot-industrieel), een groot Nederlands zakenman, een Deense student (zoon van de Deense minister van Buitenlandse Zaken), drie arbeiders uit de hoogovens te Velsen — een gewezen nationaal-socialist, een confessioneel van uiterst rechts en een voormalig communist. Verder: een bekende figuur uit de Engelse vakbeweging, een Westindische uit Suriname (zo juist afgestudeerd in de medicijnen), een Nederlands theoloog, een jonge, eenvoudige Amerikaanse soldaat uit het bezettingsleger der U.S.A. in Duitsland, een Noorse, een Duitse onderwijzeres uit Hamburg, een Tsjechische arbeider — van achter het ijzeren gordijn, een voormalig communistische arbeidersleider uit Duitsland, wiens hand gedrukt werd door een Franse sociaal-democratische arbeidersleider uit Marseille en diens echtgenote, die de rij der sprekers sloot en zei: „Het zal u verbazen, dat arbeiders met admiraals en generaals en groot-industrieëlen samenwerken. Het kan u echter niet zo verbazen als het mij deed, toen ik voelde, dat zich deze ommekeer in mij en in mijn manging voltrokken. Zij voltrok zich ook in die generaals en admiraals en die „kapitalisten”, dat weten wij”.

De Duitse ex-communist verklaarde: „De klassenstrijd strééft, doch de geestelijke herbewapening leeft naar een nieuwe wereld”.

Het was duidelijk merkbaar, dat een groot deel van het publiek, aanvankelijk wat onwennig en ietwat wantrouwend (de „oude Adam”) tegenover de avond stond, doch óók, dat deze reeks van sprekers uit zo totaal verschillende milieu's niet naliet diepe indruk te maken. En zo werd het ten slotte voor de gelovigen een mooie en voor de weifelenden en de niet-overtuigden op z'n minst een zeer interessante avond.

Ben van Eyselsteijn.

I.D.No. 1311.

VERTROUWELIJK.

Betreft: Soc.Unie.

6.144	6.144
0/14	05.15-09.294
19 OCT 1951	
A 120941	

05.48
09.1-09.294

afgeleide van OD 830

PREKSEL
OD 1669
Voort. OD 830
o.v.v. B IV
dat. 12.3.52
aan: <i>CP</i>

Dezerzijds wordt bericht, dat op Zondag 14 October 1951, te 20.15 uur, Pronk, Carlos, geboren 30-8-1905 te R'dam (bekend), Luykx, Johannes Baptist, geboren 21-6-1909 te Woensdrecht, autog.lasser, wonende Terschellingsestraat 11b te Rotterdam, en Swaters, Arend Christiaan, geboren 18-5-1891 te Gorinchem, wonende te Gorinchem, leden der Socialistische Unie, van het station D.P. te Rotterdam naar Zwitserland zijn vertrokken, teneinde aldaar het congres bij te wonen.

De in ons schrijven No.14, d.d.12-1-1951, vermelde Luiks, is identiek aan Luykx, J.B., voornoemd. (Einde).

Aan B.V.D.

100964

Greg. Moral Nou...

Zie 121867.

Réarmement moral 1949

8.000 personnes de 65 nations et 17 Etats non autonomes ont pris part à l'Assemblée mondiale pour le Réarmement moral terminée récemment après quatre mois de travaux ininterrompus. Parmi les participants, on compte 118 parlementaires de 27 pays dont 26 sont ministres, des responsables des organisations patronales nationales de France, Belgique, Canada, Finlande, Allemagne, Grande-Bretagne, Italie, Etats-Unis, Suisse, Suède et Afrique du Sud, et des chefs syndicalistes d'organisations ouvrières de 35 pays, représentant au total 33 millions d'ouvriers.

Les travaux de l'Assemblée ont porté sur des problèmes tels que : démocratisation de l'Allemagne, relations franco-allemandes, établissement d'un pont entre le monde marxiste et le monde non marxiste, conflits des races et des croyances en Extrême-Orient.

Un texte que M. Robert Schuman avait rédigé à l'intention de l'Assemblée servit de thème à la séance d'ouverture : « Notre tâche actuelle est de donner un contenu idéologique à la vie des multitudes d'Europe ».

Le ministre président Karl Arnold, président du nouveau Conseil fédéral allemand à Bonn et quelques membres de son Cabinet ont adressé à Frank Buchman, fondateur du Réarmement moral, un message qui fut lu à la séance de clôture.

1.200 Allemands ont participé à la Conférence, notamment 13 membres des gouvernements des Länder, 41 membres des parlements, appartenant à tous les grands partis politiques, 200 mineurs et industriels de la Ruhr, des recteurs d'universités et des chefs d'organisations de jeunesse, les maires de six grandes cités et 100 représentants de la presse et de la radiodiffusion. D'Afrique du Sud, c'est le gouvernement du Transvaal, avec à sa tête l'administrateur M. William Nicol, qui est venu au complet, ainsi que plusieurs représentants officiels de la Chambre syndicale des Mines sud-africaines. Des délégations très représentatives et pittoresques vinrent de 11 pays d'Extrême-Orient. La délégation japonaise, qui comprenait 33 personnes, est le groupe le plus nombreux qui ait été autorisé à sortir du Japon depuis la guerre.

M. Tetsu Katayama, chef du parti socialiste et premier président du Conseil sous la nouvelle Constitution démocratique, membre de cette délégation, fit une profonde impression quand il demanda pardon à tous les représentants des autres pays d'Extrême-Orient présents à Caux, pour « le grand crime commis par les Japonais contre leurs voisins ».

Parmi les autres délégués d'Extrême-Orient, il y avait notamment B. C. Roy, premier ministre du Bengale occidental, Maung Maung Pye, rédacteur en chef du grand quotidien de Rangoon « Le Birman », et Parsi Sockawati, fils du président de l'Indonésie orientale.

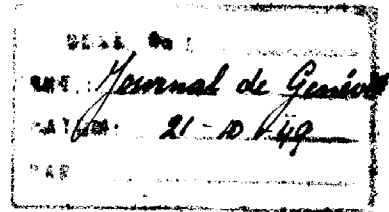
Une commission bipartite du Congrès américain fut envoyée spécialement à Caux, à la suite d'un vote unanime de la Chambre des Représentants. A son retour, le président de cette commission, le député démocrate Prince Preston, déclara dans son rapport au Congrès que les principes moraux de Caux doivent servir à l'application des programmes politiques.

Les 11 membres du parlement finlandais qui participèrent à l'Assemblée appartenaient à quatre partis différents. Certains soulignèrent le résultat de leur nouvelle entente trouvée à Caux.

Les pays du Moyen-Orient ont été aussi largement représentés : un pont est construit entre les religions et les croyances par l'idéologie universelle du Réarmement moral. Ce fait fut souligné par M. A. Bajwa, Iman de la Mosquée de Londres et secrétaire général des Missions musulmanes en Europe. Plus de 100 musulmans de 10 pays arabes, ont suivi les sessions de Caux, ainsi que des représentants des religions hindoue, bouddhiste et confucianiste.

Une étape marquante dans le développement de l'Assemblée fut l'inauguration de l'Université de la Bonne Route, fondée pour former des jeunes à vivre de telle sorte que l'idéal démocratique devienne une réalité dans leur pays. 300 étudiants de 81 universités, des jeunes ouvriers de l'industrie et de l'agriculture, un groupe d'étudiants de l'Union française patronnés par le ministère de la France d'outre-mer, ont déjà suivi les cours cet été.

Signalons enfin qu'un certain nombre de parlementaires du Conseil de l'Europe à Strasbourg sont venus à Caux.

B. III

RCD 60
- 830

Telegraaf.

2-10-5

830

**Wereldconferentie voor
morele herbewapening**

CAUX, 1 Oct. — Een delegatie van de K.L.M. onder de heer C. Feissen, heeft een bijzondere vlucht, bevond zich Zaterdag onder de ruim 1200 afgevaardigden uit Duitsland, Engeland, Frankrijk en de Ver. Staten op de Wereldconferentie voor morele herbewapening te Caux. Aan deze conferentie, die acht weken geleden is begonnen, hebben tot nu toe 6500 personen uit 76 landen deelgenomen.

241 - BEIER (A)

1950-10-02 10:00 AM

14 Juli 1951

3.313
01.122.5 05.48
09.1-09.53

Nr. 324

R

DIENTSTGEHEIM

OD 1228
Voor OD 830
o.a.v.: B V
Dat: 17.10.51
Par: <i>Re</i>

23 JUL 1951
ACD/114273

Onderwerp: P.M. Mulder te Beverwijk.

Antwoord: Uw nr. 110474, d.d.5-7-51.

In aanvulling op ons schrijven No. 267, d.d. 1-6-51, betreffende het bezoek van Petrus Martinus Mulder, geboren Alkmaar 2-4-17, wonende te Beverwijk, Heemskerkerweg 37, aan het Wereldcongres van de Morele Herbewapening, dat van 1-12 Juni 1951 werd gehouden op Mackinac Island in de staat Michigan (Amerika), kunnen wij U thans nog het volgende mededelen:

Op 30-5-51 verscheen in dagblad "Kennemerland" een artikel over het vertrek van Piet Mulder naar bovengenoemd congres. Wij deden U dit artikel toekomen.

Op 22-6-51 verscheen in hetzelfde blad een artikel over de terugkeer van Piet Mulder van bedoeld congres. Dit artikel wordt door ons hierbij gevoegd.

Van of over Piet Mulder verschenen nadien in de streekbladen geen andere artikelen meer. Evenmin in het Juninumner van het Hoogovenorgaan "Samen".

Hoewel vanzelfsprekend door hem verslag is uitgebracht aan de Directie van de Hoogovens voor wie hij werd uitgezonden, heeft hij op georganiseerde bijeenkomsten tot op heden geen verslag uitgebracht.

De in bijgevoegd artikel weergegeven indrukken van Mulder, zijn door hem ook aan verschillende andere personen individueel doorgegeven.

Over de United Steelworks in New York Castle en over de Armco Steel Corporation in Hiddletown in de staat Ohio beschikt hij over een reeks cijfers.

Aan bedoeld congres hebben 1200 gedelegeerden deelgenomen.

Mulder is enthousiaster van het Congres teruggekomen dan dat hij was voor hij ging. Op het congres is hij een heftig voorstander geworden van de Morele Herbewapening.

Mulder is via de Morele Herbewapening Rooms katholiek geworden, hoewel hij deze godsdienst in vroeger jaren ook belagde. Als practiserend R.K. werd hij nadien lid van de KAB, afdeling Beverwijk. In RK-kringen weet men echter nog niet wat men aan Mulder heeft. Men staat nog steeds wantrouwig tegenover hem en is niet overtuigd dat hij tzt. weer eens niet van richting zal veranderen. In Hoogovenkringen staat Mulder bij de leiding in hoog aanzien, terwijl zeer veel Hoogovenarbeiders achter Mulder staan. Dit moge mede blijken uit zijn verkiezingen in de Hoogovenarbeiderskern en zijn reeds jarenlang voorzitterschap van deze kern. Laatstelijk werd hij als zodanig gekozen op 8-5-51.

Sinds zijn terugkeer tot het katholieïsme was Mulder geleidelijk minder zeker geworden van de ideologie van de Morele Herbewapening. Zijn inschakeling maakte hem huiverig. Thans echter, na het congres in Amerika, is hij een enthousiast propagandist van Frank Buchman's ideologie.

Van het Amerikaanse congres heeft hij veel propaganda-materiaal meegebracht.

De verslaggever van "Kennemerland" schrijft in bijgevoegd artikel zeer terecht over Mulder: "Het vuur van de idealen ging hierdoor opnieuw feller branden."

De stellingen over de Morele Herbewapening die Mulder na zijn terugkeer uit Amerika in particuliere gesprekken verkondigt, zijn hoofdzakelijk terug te vinden in de bekende twee boeken van Peter Howard: "Ideeën hebben beneh" en "De wereld herbouwd".

Mocht Mulder bijzondere uitlatingen doen in particuliere gesprekken of alsnog verslag uitbrengen op vergaderingen of bijeenkomsten, dan zullen wij U opnieuw een résumé van het gesprokene doen toekomen.

I.D.

1 Juni 1951 110474

Nr. 267

DIENSTGEHEIM

U. T. TREKSEL	
Uit	: OD 1228
Ag no.	: 114074
Jaar	: OD 830

Onderwerp: Inlichtingen over
P.M. Mulder te Beverwijk.

In onze meldingen Nr. 208, d.d. 8 Mei 1951 en Nr. 200, d.d. 16-5-51, hebben wij U reeds een en ander gemeld, over de in Uw cartotheek voorkomende Petrus Marinus Mulder geboren te Alkmaar op 2-4-1917, kraandrijver Hoogovens, wonende te Beverwijk, Heemskerkerweg 37.

De bekende Piet Mulder, voorheen lid der EVC, heeft destijds gezorgd voor een scheuring onder de EVC'ers op het Hoogovenbedrijf te Velsen-Noord. Naar aanleiding hiervan werd te Beverwijk een openbare debatvergadering gehouden tussen Piet Mulder en Berend Blokzijl, landelijk voorzitter van de EVC.

In bovengenoemde meldingen hebben wij U bericht dat Piet Mulder op het Hoogovenbedrijf thans een belangrijke rol is gaan spelen voor de nieuwe geestesstroming van de Merle Herbewapening van Frank Buchman, gestimuleerd door Peter Howard.

Hoewel huiverig geweest om zich opnieuw voor deze ideologie te laten gebruiken, heeft hij, na lang beraad toch besloten deel te nemen aan het Wereldcongres der M.H., dat van 1-12 Juni wordt gehouden te Mackinac Island in de Staat Michigan, op de grens van Amerika en Canada.

Op Dinsdag 26 Mei 1951 is hij, met anderen, per vliegtuig vertrokken.

In het plaatselijk dagblad "Kennemerland" van 30-5-51 verscheen hierover een 3-koloms artikel, waarin Piet Mulder een "openlijke blijkdenis" van zijn ommekeer weergeeft.

Ter Uwer oriëntering doen wij U bijgaand deze publicatie toekomen.

*In en teloms in hagen
acc 5 1/6 51*

I.D.

Piet Mulder op weg naar Amerika Naar wereldcongres van Morele Herbewapening

"Vervuld van nieuwe levensbeschouwing"

(Van onze speciale verslaggever)

De heer van Schiphol is altijd anders als overal elders. Maar Dinsdagavond werd hij nog weer eens extra geaccentueerd. Toen hing er niet alleen de geest van het internationale milieu, maar ook die van een groep waarlijk vrije mensen, idealisten zo men wil, maar dan idealisten op een naar ons gevoel wel zeer reële basis. Het was in de internationale wachtruimte van Schiphol, dat wij hiermee geconfronteerd werden. Mensen, wier hart kenbaar draagt van de ideologie van Frank Bugmans Morele Herbewapening, troffen we hier.

Fransen, Duitsers, Engelsen en Nederlanders, wachtend op de Constellation „Arnhem”, die hen deze nacht naar Prestwick zou moeten brengen, en vandaar door naar de Nieuwe Wereld. Mackinac Island in de Staat Michigan, vlak bij de grote meren op de grens van Amerika en Canada was het einddoel van hun reis. Daar hebben zij van 1-12 Juni een wereldcongres van Morele Herbewapening. Honderd en vijftig vertegenwoordigers uit Europa gaan hier heen. Stuk voor stuk persoonlijk uitgenodigd door de senatoren van Michigan in het Amerikaanse Congres, op wier initiatief dit Wereldcongres in Mackinac Island wordt gehouden.

En dan een zeer gemêleerd gezelschap. Fabrieksarbeiders naast fabrieksdirecteuren, hooggeplaatste militairen naast vooraanstaande figuren uit het organisatieleven, gewone burgers naast mensen, die op enigerlei wijze van het maatschappelijk leven al het een en ander presteerden. Maar stuk voor stuk bezielde door de idee van Morele Herbewapening, met zijn absolute maatstaven van eerlijkheid, reinheid naar lichaam en ziel, onzelfzuchtigheid en liefde.

Vijf Nederlandse congressisten gingen gisteravond ook met de „Arnhem” mee Lt.-gen. Giebel, Schout-bij-Nacht Brouwer, het Friese P.V.A.-lidmerlid De Loor, de heer J. de Boer, die in de wereld rondgaat om de militante arbeiders in kennis te brengen van de ideologie van Morele Herbewapening, en de heer F. M. Mulder, voorzitter van de Bedrijfskern van de Hoogovens uit Beverwijk.

De 34-jarige Mulder, die uitgeleide werd gedaan door zijn vrouw en drie kinderen, hebben we even gesproken, en hij heeft ons verteld, hoe hij in contact is gekomen met deze ideologie. Dat was in 1948, bij een revue in de Kon. Schouwburg. In die revue kreeg men beelden te zien hoe de verhoudingen in

het maatschappelijk en in het gezinleven veelal waren, en hoe ze zo gemakkelijk konden zijn.

Het was dus een revue van contrasten. Vooral dat contrast van het gezinsleven trof me. Over wat ik gezien had, heb ik later een heel gesprek gehad, waarin ik te kennen gaf die kant wel uit te willen. „Ja”, werd me toen gezegd, „dan zul je zelf moeten veranderen. Anders is het niet te bereiken”. Och, heb ik toen gezegd, dat kan misschien wel in jullie speelgroep, maar niet in de harde maatschappij, waar geldt slaan of geslagen worden. De idee liet me sindsdien echter toch niet los. Na ongeveer een week kwam er weer eens iemand uit die groep met me praten, en het merkwaardige was, ik bleef geïnteresseerd. Of ik toch niet dat gelukkige leven wilde veroveren? Ja, ja, maar dan zou ik mijn tol moeten betalen. De tol van opoffering van mijn eigen ik door te gaan leven naar de vier bovengeschetste absolute maatstaven.

In Zwitserland.

Met veertienhonderd mensen uit alle mogelijke werelddelen en alle mogelijke maatschappelijke lagen ben ik ten slotte met mijn vrouw in Caux terecht gekomen, in Zwitserland, waar een wereldcongres gehouden werd van Morele Herbewapening. En daar hoorde ik steeds maar weer hetzelfde. De derde dag kwam ik in een gewetenconflict te zitten, dat niet mis was. Onder invloed daarvan, heb ik mijn geweten zodra ik thuis kwam eerst eens gezuyverd van een schuldenlast, die er al lang op drukte. En toen was het merkwaardige, dat ik, doordat ik een oplossing had gevonden voor mijn eigen moeilijkheden, ook in staat was anderen te helpen. De oorzaak van de moeilijkheden ligt altijd weer opnieuw in de mens zelf.

Ommakeer.

Sinds deze ommekeer in de mens Piet Mulder, heeft deze tal van anderen in zijn omgeving kunnen inspireren, en hij is erin geslaagd aan het Hoogovenbedrijf de mensen tot samenwerking te brengen op een geheel andere basis, dan hij vroeger propageerde. Piet Mulder was vurig EVC-er, idealist in hart en ziel, en desnoeds bereid voor zijn ideaal te sterven. Hij is tot de erkenning gekomen, dat dat ideaal van toen een geringere waarde is dan dat van Morele Herbewapening, dat de mens in zijn diepste wezen raakt. Hij heeft geleerd dat er een kracht is, buiten de mens, die het al regert. Een kracht, die uitsluitend ten goede werkt. En hij ontdekte het dank zij Morele Herbewapening, door welke levensinstelling hij dan kortelings weer met grote stemmenmeerderheid herkozen werd tot voorzitter van de personeelskern der Hoogovens, en thans ook weer geroepen werd deze verre reis te maken

— Idealist in hart en nieren —

naar de staat Michigan in Noord-Amerika.

Mulder's metgezellen.

Mensen, wier levenservaringen dezelfde zijn als van hem, vergezellen hem op deze reis. En in volmaakte vriendschap. We spraken gisteravond op Schiphol nog even met Bladeck en Paul Kurowski, eenmaal twee „geheide” communisten uit het Duitse Roergebied, die nu zeggen, dat „de grondgedachten van het Marxisme verouderd zijn, omdat deze levensbeschouwing geen rekening houdt met het belangrijke feit, dat de menselijke natuur veranderen kan”, en die ook tot de ontdekking gekomen zijn, dat „de tactiek van de klassenstrijd zelfmoord betekend”.

Wij hebben ook gesproken met de heer Robert Tilge, een van de Franse industrieëlen, die strijdt voor morele herbewapening. Hij is de secretaris van het Verbond van Werkgevers in Noord-Frankrijk, dat 14.000 industriële en 50.000 commerciële ondernemingen omvat, en 40% van Frankrijks zware industrie vertegenwoordigt. De Franse arbeiders noemden hem de Bulldog, omdat hij nooit toegaaf. „Wij moeten de strijd voor het behoud van onze beschaving bij ons zelf beginnen”, zei de heer Tilge. „Het is een strijd tegen onze eigen zelfzucht. Dan zijn we op weg de volgende oorlog tegen te houden”.

Wij geloven zo maar, dat Piet Mulder, de eenvoudige arbeider uit de Staalfabriek van de Hoogovens, in goed gezelschap verkeert. Moge hij ons straks bij zijn terugkeer uit de Nieuwe Wereld, waar hij ook nog een paar dagen rond zal neuzen in verschillende bedrijven, om er de sociale verhoudingen te leren kennen, veel te vertellen hebben. O.a. zal hij het bedrijf bezoeken, waar Hoogovens personeel opleidt voor de nieuwe fabriek van Bredband.

UITTREKSEL

Uit : OD 345

Naam: MAANDRAPPORTEN NOORD-HOLLAND

Voor : OD 830

Naam: ANTI-COMMUNISME IN DE BEWEGING VOOR MORELE HER-
BEWAPENING.

Ag. nr: 110959

Afz. : I.D.Beverwijk

Datum: 5 Juni 1951

Aard van het stuk: Maandoverzicht Mei 1951

.....

Op 4 Juni begon ook in Engeland een congres van de Wereld-organisatie voor Morele Herbewapening. Hier werden door de Hoogovens naar afgevaardigd: A.A. Bontekoe (lid van de Technische Hoedhulp in bezettingstijd) en zijn echtgenote, beiden te Beverwijk en F. Meesters uit Velsen (communist).

Over de uitsending van afgevaardigden van de Hoogovens naar deze congressen, verschenen in het dagblad "Kennemerland" van 30 en 31-5-51 publicaties.

Uitgetr. door: T.G.

Op aanwijzing van: B

Datum: 27-8-51

~~ONAFGEDAAN~~

In O.D. wordt Herbewapening, maar
Functie geen pers. op kaart.

O.D. 030

Deel 114522 en 95. 4 m. m. l. d. a.
Afd./Sect.: C.V.N. 4 Dat.: 20/7/51 Par.: 1/17

113144

114322

116273

110769

[Handwritten initials and numbers, including '030' and '13/11/51']

Interne aanwijzingen ACD.

ACD. 4c Dat.: 11-2-52 Par.: 3

[Handwritten note: 13/11/51]

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

- 1 C.V.N. 575/57/1/1
- 2 C.V.N. 4 t.b. 1/15
- 3 Pol. Massenaar zijn gen.; extra afwachter C.V.N. 4 8/5
- 4 Aan ACD ~~de~~ Urgenieu.
 ~~Massenaar zijn gen. is dit 2 te gen.~~
 ~~Massenaar zijn gen. is dit 2 te gen.~~
- 5 C.V.N. 113044 17/7/51 P 0-6-51/dis/17.
- 6 C.V.N. 114322 27/7/51 P
Deel. k. k. ingelicht; Pol. Berenicht zijn pers. C.V.N. 4 19/7/51
- 7 C.V.N. 114322 27/7/51 P
Deel. k. k. ingelicht. Naar Deel I in B. C.V.N. 4 20/7/51
- 8 B

11/ CVN 27/10

Julia, beata CVNI 20/0

12/ ACD ↓

13/ CVN 4 nom 187/9 24/9

14/ Kennisnummer; geen acti...

15. Boulevard } c.v.d. fl. 24/9 51

16. IV 27/9.01 kennisnummer

17. F. CVN prave aanvraging welke personen o.k. aanvrag. (zie instr. aan afd. o.r.)

16/10
16/10

18/ } o.k.
Jacob de Boer
Johannes de Boer
H. van Nijh

J. M. Mulder - kaart aanvullen de woning

c.v.d. fl. 24/10 51

ACD 2/4

Nr. 452

DIENSTGEHEIM

18 September 1951

NIEUW
 ACU/ 4c
 DAT: 11-2-51
 PAR: 3

3.313	6.2
01.4	
21 SEP. 1951	
ACD/ 11876g	

Onderwerp: Deelnemer congres MRH
in Zwitserland.

Co 108480 — 116273

In verband met onze melding Nr. 374, d.d. 11-8-51, over Hendrikus van Wijk, geboren te Beverwijk 8-10-09, bankwerker Hoogovens, wonende te Beverwijk, Munnikenweg 101, kunnen wij U nader het volgende mededelen:

Bovengenoemde H. van Wijk zou afgezien hebben van deelname aan het Congres der Morele Herbewapening te Caux in Zwitserland, dat van 17-24 Augustus 1951 werd gehouden.

Op 10-9-51 ons uit rechtstreeks contact medegedeeld dat in zijn plaats aan dit congres heeft deelgenomen:

KLAAS VAN DER WIJK, geboren te Termunten Gr. op 8-3-23, Nederlander, zonder godsdienst, waarnemer Hoogovens, wonende te Beverwijk, Assumburgstraat 40 (inwonend).
 Van der Wijk is op 17-7-46 te Bergen NH gehuwd met Margaretha Vronica Maria LEIJEN, geboren 28-2-21 te Bergen NH. en van haar weer gescheiden. De echtscheidingen werden op 3-3-49 te Bergen NH ingeschreven.

Zijn adresmutaties zijn als volgt:

25-8-38 van Wijk bij Duurstede naar Bergen NH, Lijtweg 33

29-7-46 naar Alkmaar, Houtweg 12.

7-3-49 naar Bergen, Lijtweg 33.

23-10-50 naar Beverwijk, Breesstraat 3 c.

2-4-51 naar Beverwijk, Assumburgstraat 40.

Genoemde v.d. Wijk komt in onze politieke documentatie niet voor, evenmin in de criminele.

I. D.

Morele Herbewapening wint veld

Het streven voor Morele Herbewapening wint (gelukkig) ook in onze streek veld. Niet alleen zullen waarschijnlijk negen streekgenoten zich binnenkort begeven naar het Zwitserse centrum voor Morele Herbewapening te Caux en daar een week verblijven, maar bovendien bestaat het voornemen omstreeks September-October hier ter stede een grote bijeenkomst te houden, teneinde in onze streek nog meer belangstelling te wekken voor de grote gedachten die de Morele Herbewapening voorstaat en waarvan hopelijk de wereld eens de vruchten zal plukken.

De eerste groep van drie personen die de conferenties in het Zwitserse stadje Caux (van 17-24 Augustus) zal bijwonen bestaat uit de heren v. d. Wijk, Beverwijk, Driessen, Haarlem en Maks, IJmuiden.

Boek voor de ministers.

Als merkwaardige bijzonderheid vermelden wij, dat onlangs onder een deel der employ's van het hoogovenbedrijf een geldinzameling is gehouden, uit de opbrengst waarvan aan alle Nederlandse ministers het boekwerk „De wereld herbouwd” van Peter Howard is gezonden.

9. AUG. 1951

11 Augustus 1951

Nr. 374

VERTROUWELIJK

Onderwerp: H. van Wijk te Beverwijk. *co 108400*

6.2	<i>8.313</i>
	<i>01-4.</i>
20 AUG. 1951 <i>dl</i>	
ACD/116273	

In aanvulling op onze melding Nr. 339, d.d. 20-7-51, als antwoord op Uw nummer 113.044, d.d. 19-7-51, kunnen wij over de daarin genoemde Hendricus van Wijk, geboren te Beverwijk 8-10-09, Hoogoven-bankwerker, wonende te Beverwijk, Munnikenweg 101, het volgende mededelen:

Uit een persmededeling uit het dagblad "Kennemerland" van 9-Augustus 1951, bleek ons dat de MORELE HERBEWAPENING in Kennemerland veld wint.

Verder bleek uit het bericht het volgende:

a. Het voornemen bestaat omstreeks September-October a.s. te Beverwijk een grote bijeenkomst te organiseren om voor deze streek nog meer belangstelling te wekken voor de Morele Herbewapening.

b. Door een deel van de employé's van de Hoogovens is onlangs een geldinzameling gehouden, uit welke opbrengst aan alle Nederlandse Ministers het boekwerk "De Wereld Herbouwd" van Peter Howard is gezonden.

c. Waarschijnlijk zullen 9 streekgenoten zich binnenkort naar Caux in Zwitserland begeven, het centrum voor de Morele Herbewapening.

d. De eerste groep van 3 personen neemt deel aan de conferentie te Caux, die van 17-24 Augustus a.s. wordt gehouden. Deze 3 personen zijn:

1. H. van Wijk, bovengenoemd.
2. Driesen uit Haarlem.
3. Maks uit IJmuiden.

Bedoeld persbericht wordt als bijlage bijgevoegd.

I.D.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 3 Augustus 1951
Javastraat 68

No. : 114.322

Betr.: J. de BOER

UITGEBEOKT

VERTROUWELIJK

Ten vervolge op dezerzijds schrijven van 17 Juli 1951, No. 113.044, deel ik UHoogEdelGestrenge mede, dat Jacob de BOER, geboren te Wijmbritseradeel op 17 September 1920, zonder vaste woonplaats, officieel is aangesteld als "fulltimer" voor de Morele Herbewapening (M.R.H.). Zijn taak bestaat uit het zoeken naar nieuwe personen, die voor de ideologie van de M.R.H. voelen, het in contact brengen van deze personen met andere aanhangers van de M.R.H. en het in kleine kring beleggen van bijeenkomsten ter bestudering van deze leer.

Het Congres voor de Morele Herbewapening der Volkeren, dat van 1 tot 12 Juni jl. te Mackinac in de Verenigde Staten van Amerika werd gehouden, werd door betrokkene bijgewoond.

Tot dusverre is nog niet gebleken, dat hij zich op politiek terrein begeben heeft.

Zijn correspondentie-adres moet zijn: p/a de heer J.A.P. BIJL, Diepenbrockstraat 28 te Amsterdam-Zuid.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

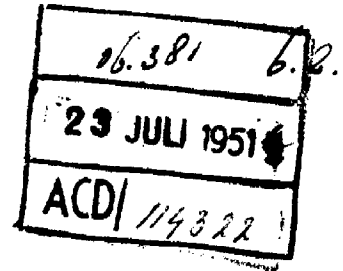
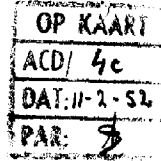
Mr K. E. BRESLAU

Aan het Hoofd van het Bureau Paspoorten
en Policiaire Zaken van het Ministerie
van Buitenlandse Zaken
Plein 23
's-GRAVENHAGE

20 Juli 1951

Nr. 339

VERTROUWELIJK

Onderwerp: Inlichtingen J. de Boer.

Antwoord: Uw No. 113.044, dd. 19-7-51

Naar Jacob de BOER, geboren te Wijmbritseradeel op 17 September 1920, zonder vaste woonplaats, is door ons op heden een uitgebreid onderzoek ingesteld omtrent zijn activiteiten en politieke oriëntering, alsmede naar zijn verblijfplaats.

Jacob de Boer is een zoon van Johannes de Boer, ongeveer 55 jaar oud en gescheiden van zijn vrouw.

Johannes de Boer heeft evenmin een vaste woon- of verblijfplaats. Als correspondentieadres gebuikt hij Munnikenweg 101 te Beverwijk. Johannes de Boer is ongeveer een half jaar geleden het laatst op zijn correspondentieadres geweest. De laatste maanden houdt Johannes verblijf bij een ander contact, n.l. bij Ir. J.H. Ledeboer, Jan van Kostelijklaan 17 te Velsen. Een ander contactadres waar hij veel komt is bij Mevr. van Beuningen, Berkenlaan 1 te Wassenaar, een zuster van de heer Fenther van Vlissingen, lid van de Raad van Commissarissen van de Hoogovens te Velsen, die wederom in contact staat met Ir. Ledeboer voornoemd. De correspondentie van Johannes de Boer komt nog bij het adres Munnikenweg 101 te Beverwijk, welk adres ook de correspondentie ontvangt die voor Johannes nog gezonden wordt aan Mevrouw van Beuningen te Wassenaar. (Dit is officieel vastgesteld).

Bedoelde Jacob de Boer bezoekt van tijd tot tijd een enkele maal het adres Munnikenweg 101 te Beverwijk, doch heeft hier niet zijn verblijfplaats, noch zijn correspondentieadres. Het laatste heeft hij bij het z.g. "verzameladres", p.a. de heer J.A.P. Bijl, Diepenbrockstraat 28 te Amsterdam Zuid, Telefoon 27155. Adres Munnikenweg 101 is wel een contactadres van hem en naar door dit contactadres werd medegedeeld zou Jacob de Boer te Beverwijk een paspoort hebben aangevraagd. Aan de ambtenaar die naar zijn adres zou hebben geïnformeerd zou hij 14 verschillende adres~~sen~~ hebben willen opgeven, welke door de ambtenaar niet zouden zijn aanvaard. Verondersteld werd dat hij toen zijn "verzameladres", bovengenoemd, zou hebben opgegeven, doch achtte de mogelijkheid niet uitgesloten dat hij zijn contactadres, Munnikenweg 101 te Beverwijk, had laten noteren. Over zijn pasaanvraag had hij verklaard nog al moeilijkheden te hebben ondervonden alvorens hij van een pas in het bezit was gesteld. Voorts werd verondersteld dat hij thans in het bezit van een paspoort moest zijn, daar hij de vorige maand, in Juni, naar Amerika was geweest.

Jacob de Boer, voorheen architect, en zijn vader Johannes de Boer, voorheen verzekeringsagent, zijn, naar wij uit officiële bron vernamen, officieel aangesteld als fulltimers voor de MORELE HERBEWAPENING (MRH).

Jacob de Boer heeft o.a. met Petrus Martinus MULDER, geboren te Alkmaar op 2-4-1917, Hoogovenarbeider en voorzitter van de Hoogoven-Arbeiderskern, wonende te Beverwijk, Heemskerkerweg 37, het Congres voor de Morele Herbewapening der

Volkeren bezocht, dat van 1-12 Juni 1951 te Mackinac in de Verenigde Staten werd gehouden, waaraan 1700 afgevaardigden uit 32 landen deelnamen. (Voor inlichtingen over P.M. Mulder verwijzen wij naar de ingezonden Informatiekaart en naar onze meldingen Nr. 267, d.d. 1-6-51 en Nr. 324, d.d. 14-7-51, alsmede naar onze Maandoverzichten Nr. 250, d.d. 5-6-51 en Nr. 300, d.d. 18-7-51.)

MRH-contacten verklaarden dat sinds zij Jacob en Johannes de Boer als werkers voor de MRH kennen nog nimmer gebleken is dat zij zich achter een politieke partij hebben geschaard. Zij zouden de beleving van de ideologie van de MRH in al haar consequenties doorvoeren. Zo is o.a. bekend dat zij de door de MRH voorgestane "stille tijd" - het dagelijks houden van een kwartier retraite - inderdaad dagelijks toepassen. Onze zelfde contacten verklaarden over de politieke houding van Jacob en Johannes de Boer, dat zij op de ochtend van een verkiezing nog niet eens wisten op wie zij zouden stemmen.

Jacob de Boer en zijn vader werken niet als fulltimers voor de MRH op de Hoogovens. Hun activiteit bestaat, mede met genoemde P. M. Mulder, uit het zoeken naar nieuwe personen die voor de ideologie van de MRH voelen, deze in contact brengen met andere aanhangers van de MRH en in kleine kring bijeenkomsten beleggen om de leer van de MRH te bestuderen en daarna in praktijk te brengen. Grote openbare bijeenkomsten worden maar matig georganiseerd. Hoofdzakelijk wordt gewerkt in het systeem van het bekende social-case-work, het persoonlijk contact. Met dit systeem wordt getracht ieder mens individueel te beïnvloeden. Dit zou voor het werk van de MRH de beste methode zijn. Inderdaad breidt de invloed van de MRH zich meer en meer uit.

In Beverwijk werd tot op heden slechts één openbare bijeenkomst gehouden, doch reeds vele contactbijeenkomsten van aanhangers en sympathiserenden. Enkele hiervan zijn gehouden in "Het Centrum" aan de Koningstraat te Beverwijk, verschillende andere bij particulieren thuis.

In Beverwijk is Jacob de Boer en zijn vader tot op heden niet in het openbaar opgetreden. Dat zij zich alhier op enig politiek terrein zouden hebben begeven is nog nimmer vastgesteld kunnen worden. In de politieke en criminele documentatie komen zij alhier niet voor.

P.M. Mulder, voornoemd, past in zijn propaganda en werkzaamheden voor de MRH plaatselijk hetzelfde werksysteem toe: het persoonlijk contact. De door hem meegebrachte propaganda-geschriften en zijn op het laatste congres opgedane ervaringen gebruikt hij hierbij. Op enige grotere bijeenkomst heeft hij niet over het werk van de MRH gesproken en, naar werd medegedeeld is hij dit ook niet voornemens te doen.

Jacob de Boer en zijn vader belasten zich ook met het uitgeven van "Nieuwsbrieven" van de MRH, waarvan juist heden Nr. 4 verscheen (Juli 1951), handelend over het Amerikaanse congres van 1-12 Juni j.l. Een exemplaar van deze brief, uitgegeven door de Nieuwsdienst van de Morele Herbewapening, Molsteeg 10-14, Amsterdam C, wordt door ons bijgevoegd.

Gegevens in deze brief vermeld, zijn ook door genoemde P.M. Mulder plaatselijk aan contacten medegedeeld.

o.k. Mulder is voor 1949 lid geweest van de EVC en kwam door de hiervoor genoemde J.A.P. Bijl te Amsterdam tot de MRH. Hij werd daarna eerst lid van het NVV, werd vervolgens Rooms Katholiek - ~~wat hij vroeger ook was geweest~~, daarna lid KAB. Zijn vrouw, die protestant was, werd eveneens voorstander van de MRH en volgde haar man eveneens in zijn godsdienstbeleving. Ook zij werd R.K.

h. Officieel bedankte Mulder in Maart 1949 voor de EVC.

Over het contactadres van Jacob de Boer en zijn vader; Munnikenweg 101 te Beverwijk, kan het volgende worden medegedeeld:

Dit perceel wordt bewoond door Hendricus van Wijk, geboren te Beverwijk op 8 October 1909, bankwerker Hoogovens.

Hij heeft voor een arbeider een behoorlijke algemene ontwikkeling en een grote interesse voor het wereldgebeuren.

Hij staat voortdurend in nauw contact met P.M. Mulder vernoemd, die hij zeer hoog aanslaat.

Samen met P.M. Mulder was hij in 1948 lid van de EVC.

Gelijktijdig bedankte hij voor dit lidmaatschap in Maart 1949 en werd, wederom gelijktijdig, met P.M. Mulder op 22 April 1949 gekozen tot lid van de Hoogoven-arbeiderskern, als kandidaat van de toen opgerichte "Onafhankelijke Groep Mulder" (uitgetreden uit de EVC).

Met P.M. Mulder heeft hij zich daarna aangesloten bij de MRH, van welke beweging hij een enthousiast voorstander is geworden. Ook zijn vrouw sloot zich aan bij de MRH. Zij is genaamd: Karoline WILL, geboren te Eggenstein (Duitsland) op 12 December 1905, zonder beroep.

Op 7-8-50 werd door hem een paspoort aangevraagd. Dit is hem verleend, waarna hij met P.M. Mulder en met zijn vrouw naar het Congres der MRH 1950 in Zwitserland is geweest. Hij bezit van deze reis een fraaie collectie foto's. De reis- en verblijfkosten van hem en zijn vrouw - totaal f 1000.- - zijn, evenals die voor P.M. Mulder, door de MRH betaald.

Thans is van Wijk door een lid van de MRH, die ook het congres in Zwitserland vorig jaar bezocht, uitgenodigd voor een bezoek aan Ierland, op Ierse MRH-kosten. Daar hij niet op derden wil parasiteren twijfelt hij nog steeds of hij gaat.

Het gezin bestaat verder uit 2 kinderen, n.l. een meisje, geboren Beverwijk 1931, textielverkoopster te Haarlem, verloofd met de benzine-tankstationhouder, hoek Zeeweg te Limmen, en een jongen, geboren Beverwijk 1945, die school gaat.

Het gezin dat voorgeen geen godsdienst beleeft, is thans christelijk georiënteerd. In hun uitlatingen zijn zij fel anti-communist. Het gezin is geabonneerd op het plaatselijk dagblad "Kennemerland" en op een christelijke boekenreeks. Voorts is in het gezin aanwezig het bekende Groot Vertelboek der Bijbelse Geschiedenis, omstreeks de oorlog geschreven door Anne de Vries, alsmede het orgaan "De Vakbeweging", dat uitgegeven wordt in het formaat van een kwarto vel courantenpapier en welk orgaan van Wijk per post wordt toegezonden.

Van Wijk is voorts verspreider van het orgaan van de MRH "Nieuwsbrief", waarvan heden een aantal exemplaren in zijn woning waren. Hij staat in nauw contact met Jacob en Johannes de Boer en met Jan Bijl, MRH-propagandist te Amsterdam (hiervoor vernoemd). Hij heeft in de afdeling buizengieterij op de Hoogovens een grote aanhang kunnen verwerven voor de MRH. Hij heeft dit bereikt door persoonlijke contacten met de arbeiders en ziet voor de MRH geen nut in grote bijeenkomsten voor oningewijd publiek. Hij is overtuigd dat de MRH de aangewezen ideologie is voor de strijd tegen het communisme. Hij beschuldigt zich de voorgestane "stille tijd" door de dagelijkse sleur niet te hebben kunnen volhouden en acht mede om die reden Jacob en Johannes de Boer betere belijders van de MRH dan hijzelf.

Tot slot zij opgemerkt dat alle contactpersonen die in deze melding zijn genoemd aanhangers zijn van de Morele Herbewapening

NIEUWSDIENST MORELE HERBEWAPENING

Giro 282310 t.n.v. S. Fokkema

MOLSTEEG 10-14, AMSTERDAM-C.

Telefoon 43083, 47778

JULI 1951

N I E U W S B R I E F

No. 4

ARBEIDERS EN WERKGEVERS TEZAMEN OP HET PODIUM

Congres voor de Morele Herbewapening der Volkeren

Van 1 - 12 Juni j.l. werd te Mackinac in de Verenigde Staten een congres voor Morele Herbewapening gehouden. Er waren 1700 afgevaardigden uit 32 landen. Een grote delegatie Japanners was aanwezig. Reeds de samenstelling van de delegaties toont, dat de gedachte van Morele Herbewapening gedurende de laatste jaren ingang heeft gevonden. De vertegenwoordiging van Jamaica omvatte bijvoorbeeld gekleurden en blanken, plantagebezitters en vakverenigingsleiders.

Werkgevers veranderen hun houding.

Op het congres verklaarde de Heer Tilge, secretaris van de werkgeversfederatie van Noord-Frankrijk: "Wij moeten zelf verantwoordelijkheid nemen voor de herbouw van de wereld. Maar al te vaak benoemen wij een commissie of roepen wij de hulp in van een deskundige". De Heer Tilge zei, dat er wel veel technische oplossingen voor de problemen van de wereld zijn, doch dat niets verandert tenzij de mensen anders worden. "Eenheid wordt nooit tot stand gebracht door redevoeringen. Toen ik mijn excuses aanbood aan de arbeiders werd er een eenheid geboren, die nog altijd voortduurt. Wij moeten het karakter van ons volk bouwen op absolute morele maatstaven. Dan zullen wij in Europa sterk staan".

Een Franse textielfabrikant vertelde, dat hij een zak met geld in zijn kelder verborgen had gehouden voor het geval van een Russische invasie. Toen hij echter tot de ontdekking was gekomen, dat de werkelijke veiligheid, zowel voor werkgevers als voor werknemers, lag in de strijd voor een eenheid brengen- de ideologie, had hij het goud verkocht om de voortgang van morele herbewapening te bevorderen. Hij zei: "Werkgevers, die alleen aan winsten denken, kunnen niet verbaasd zijn als de arbeiders alleen aan lonen denken. Zij willen méér hebben, precies zoals met ons het geval is. Morele Herbewapening is een gemeenschappelijke basis, waarop werkgevers en werknemers samen kunnen vechten voor een nieuwe wereld". Zo kwamen vele industriëlen tot andere gedachten en daden, beseffend, dat het materialisme van de linksen een gevolg is van het materialisme van de rechtsen.

Een metaalarbeider uit Milaan.

Clemente Pedroni, een metaalarbeider uit de omgeving van Milaan en voormalig lid van de Italiaanse Communistische Partij, vertelde van zijn ontmoeting met Morele Herbewapening. Hij zei: "Als wij willen, dat de directeuren veranderen en eerlijk worden, dan moeten de arbeiders ook veranderen en eerlijk worden. Deze idee is veel meer revolutionair dan het communisme. Er zijn in Morele Herbewapening geen overwinnaars, noch overwonnenen, slechts overtuigde mensen".

Om miljoenen te bevrijden van gebrek.

De grote Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen waren op het congres ruim vertegenwoordigd. Zowel directeuren als piloten waren bereid geweest Morele Herbewapening met de daad te steunen. De Heer H.W. Toomey, directeur van de Zuid-Amerikaanse afdeling van de Pan-Amerikaanse Luchtvaartmaatschappij stelde vast:

1. De ondernemers moeten de gelegenheid geven aan de arbeidersleiding om opbouwend en vrij haar werk te doen.
2. De productieverhoging, die een gevolg is van morele herbewapening, is hard nodig om miljoenen mensen te bevrijden van gebrek.
3. Iedere ondernemer, die morele herbewapening niet bevordert, is onderwets en bekrompen.

Een gemeenschappelijk plan.

Uit India waren twee mannen gekomen, die een merkwaardige combinatie vormden. Eén van hen is de directeur-generaal van de Post- en Telegraafdienst Krishna Prasada. De ander is de voorzitter van de Nationale Federatie van arbeiders in vliegtuigfabrieken, Shanker Hegde, die vroeger postverbindingen saboteerde en ontwrichtte door tijdbommen in postkantoren te leggen. Hegde heeft reeds tweemaal gevangen gezeten voor anti-Britse demonstraties. Toen Hegde vertrok, omhelsde hij zijn vroegere vijand Prasada volgens de Indiase gewoonte. Prasada zeide, dat zij tweeën en ook anderen in India een gemeenschappelijke filosofie en een gemeenschappelijk plan voor actie hadden gevonden. Zij sloten zich aan bij een groot aantal vooraanstaande Indiërs in een uitnodiging aan Dr. Buchman om met een groep pioniers van Morele Herbewapening naar India te komen.

Vóór de democratie.

Hans Bjerkholt, één van de oprichters van de Noorse Communistische Partij, waarvan hij 28 jaar lang lid is geweest en waarvoor hij driemaal naar de Comintern werd afgevaardigd, sprak eveneens op het congres. Hij zei o.a.: "Wij strijden voor de democratie, maar de democratie betekent meer dan het recht om zich te organiseren, te vergaderen en te stemmen. Als wij zelf als dictators leven, zal de democratie niet lang blijven bestaan."

Elke oorlog, die nu komt, zal alles vernietigen. De offers voor de vrede zijn niet groot: laten wij het licht aandraaien, niet het zoeklicht op anderen, maar op onszelf. Ik dacht, dat een kapitalist een bijzonder soort mens was. Ik wist altijd, dat hij verandering nodig had. Het heeft lang geduurd voor ik inzag, dat ik ook verandering nodig had".

De conferentie te Mackinac werd gehouden op uitnodiging van een aantal leden van het Amerikaanse Congres. Deze uitnodiging werd ondersteund door William Green, voorzitter van het Amerikaanse Vakverbond.

Minister Joekes zond een boodschap naar de conferentie; ook Joseph Pholien, minister-president van België; Robert Schuman, minister van buitenlandse zaken van Frankrijk en Marazza, minister van sociale zaken van Italië zonden hun beste wensen voor het succes van de conferentie.

BOODSCHAP UIT HET ROERGEBIED

Aan Dr. Frank Buchman,

Wij, arbeiders uit de zware industrie van het Roergebied, zijn dankbaar voor de hoop, die U ons in een donkere en verwarde tijd gebracht hebt. De boodschap van Morele Herbewapening heeft voor ons in het Roergebied de poort naar een nieuwe tijd van eenheid en vertrouwen geopend. Uw onvermoeide strijd voor nieuwe mensen en nieuwe volken is een aanmoediging om ons achter U te scharen. Wij zijn vast besloten met U mede te strijden tot de nieuwe wereld werkelijkheid is geworden.

Dit telegram werd verzonden ter gelegenheid van de 73ste verjaardag van Frank Buchman, en was ondertekend door 28 voorzitters van bedrijfskernen uit de mijnbouw, de staalindustrie en de binnenhavens aan de Rijn.

D R . F R A N K N . D . B U C H M A N

Naar een interview door Edward Prendergast

Verleden maand kreeg ik van mijn krant de opdracht Dr. Frank Buchman te gaan interviewen. Het was een van de moeilijkste interviews van mijn 30 jaar lange loopbaan als journalist.

~~Sommige mensen zetten principes uiteen als je hen spreekt. Anderen vastigen de aandacht op hun lievelingsplannen en ontwerpen.~~ Frank Buchman was vol van mensen. "Dat herinnert me aan een verhaal ..." zegt hij vaak als antwoord op een vraag, en het verhaal gaat altijd over mensen. Terwijl de bomen een gedempt zonlicht toelieten door het venster, sprak hij, weggedoken in een ouderwetse stoel, over vrede en over mensen, en over de behoefte van de wereld aan een positieve ideologie voor de democratie.

Deze man, die Europa en Azië doorkruist heeft om te trachten de harten van de mensen te veranderen, zodat ze de oorlog gaan haten en de democratie liefhebben, viert deze maand zijn 73ste verjaardag. Frank Buchman, een Amerikaan van Zwitserse afkomst, is geboren in Pennsburg, Pennsylvania, en opgevoed in de traditie van William Penn. Met een geestelijk-politieke filosofie, die nu bekend is als Morele Herbewapening, bond hij de strijd aan tegen de chaos van sociale verwarring en revoluties van de laatste vijftig jaar.

Deze filosofie berust op een diep geloof in God, in de waardigheid van de mens, en dat de mensen vrij moeten zijn om hun bestemming te kunnen vinden en de verantwoordelijkheden van de vrijheid te kunnen aanvaarden. Morele Herbewapening heeft niet de nieuwe, maar wel de goede dingen waar de mens naar verlangt, en die hij ook als verfrissend-nieuw ervaart, omdat die goede dingen lang achter een mist verborgen zijn geweest.

De beweging van Frank Buchman is al lang en goed bekend bij mensen rondom de gehele wereld. Hij heeft langs de stoffige wegen van zes werelddelen gezworven. Hij verschilt echter van andere mensen hierin, dat hij klaarblijkelijk niet let op de weg, maar op de mensen, die die weg gaan, en zich hen herinnert. "India", antwoordde hij op een vraag, "ik was daar voor het eerst in

1915. Gandhi was daar, en die en die ... , en die ... De mensen en hun eigenaardigheden, wat zij dachten van een wereld, waar vrije mensen de inspiratie kregen om ervoor te werken, dat deze wereld vrij bleef of vrij werd - Frank Buchman registreerde ze allen, en zijn geheugen voor mensen is nog even actief.

Morele Herbewapening werkt voornamelijk vanuit de volgende grote centra: Caux in Zwitserland, Londen, het eiland Mackinac in de Verenigde Staten en Los Angeles. "Mensen, en alleen mensen die het begrijpen en getraind zijn kunnen dit werk doen", zei Dr. Buchman kort geleden. "Wij kunnen de vrede nog beleven, als wij er maar iets aan doen." Zijn vijftig jaar werken voor de vrede in de samenleving, zowel nationaal als internationaal, leidde er onlangs toe, dat hij kandidaat werd gesteld voor de Nobelprijs voor de Vrede. Op zichzelf was dit reeds een erkenning van zijn werk.

"Al eerder is het denken van mensen verandert, en hun harten ook. Ik heb het zelf gezien. Misschien hebben wij nog tijd om anderen te veranderen", zegt Buchman. "Vrede is heel goed mogelijk. Ik geloof nog steeds, dat wij het getij zullen keren. Het denken van de mensen - ook van staatslieden! - gaat uit naar vrede en het antwoord, overal, is een geïnspireerde democratie. Als de vrede net zoveel van ons eiste als de oorlog, dan zou de oorlog al lang geleden uitgebannen zijn". En sprekend over huiselijke ruzies, stakingen en andere dergelijke verwarringen, waarbij de mensen van morele herbewapening voortreffelijk werk hadden verricht om ze bij te leggen en te voorkomen, zowel in Europa als in Amerika, vervolgde Dr. Buchman: "Wij kunnen geen vrede stichten tussen twee landen, als de mensen in die landen in een persoonlijke staat van oorlog verkeren. Stakingen, arbeidsgeschillen en oorlog zijn onvermijdelijk, totdat wij ons denken en onze levenswijze veranderen. Want vrede is niet een idee - het is het anders worden van mensen".

In geheel Europa besteden directeuren en arbeidersleiders veel tijd er aan om industriëlen en arbeiders te tonen dat hun einddoel hetzelfde is: v r e d e e n r e c h t v a a r d i g e v e r h o u d i n g e n . Ik verlang ernaar om enkele van deze mensen te ontmoeten als zij van de zomer Amerika bezoeken. "Vroegere machtige communistische leiders zijn ook veranderd" zei Dr. Buchman. "Deze zeer bekwame mannen hebben zich verbonden met anderen om door gemeenschappelijke inspanning de democratie in werking te stellen. (Uit: New World News, Juni 1951).

DE NEDERLANDSE PERS over het Congres te Mackinac

In meer dan 30 verschillende couranten verschenen ongeveer 50 artikelen over het congres voor Morele Herbewapening. Uit het Algemeen Handelsblad van 21 Juni 1951 citeren wij: "Deze ideologie (van Morele Herbewapening) zal de Westerse democratische landen, waarvan er sommige zo dringend verjonging schijnen nodig te hebben, een nieuwe impuls geven". Zij zal de tegenstellingen overbruggen tussen kapitaal en arbeid, tussen godsdiensten en tussen rassen, tussen Oost en West".

MLO/CVN 4/4+1

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. : 113.044

Bijl.: gene

Betr.: J. de BOER.

UITGEENDIJK

19 JULI 1951 CO 108480
Gravenhage, 17 Juli 1951
Javastraat 68

Rappel ?

*Naar Kerk is
"mond" Opleg v
e.v. W 4 1/2
51*

VERTROUWELIJK

Naar aanleiding van Uw verzoek om inlichtingen, ver-
vat in Uw schrijven van 26 April j.l., No. 41762, kenmerk Di-
rectie Algemene Zaken/P.Z., deel ik U HoogEdelGestrenge mede,
dat Jacob de BOER, geboren te Wijmbritseradeel op 17 September
1920, niet in mijn administratie voorkomt, terwijl uit een in-
gesteld onderzoek blijkt, dat betrokkene niet meer te Wassenaar
verblijft. Hij zou thans te Beverwijk logeren aan het adres Mun-
nikenweg 101, alwaar thans door mij inlichtingen worden ingewon-
nen.

Met het resultaat daarvan hoop ik U ten spoedigste in
kennis te stellen.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

Aan het Hoofd van het Bureau
Paspoorten en Politie Zaken
van het Ministerie van Buitenlandse Zaken
Plein 23
's-GRAVENHAGE

3
Mr K. E. BRECHAU

RAPPEL 15.8.51

MLO/CVN 4/4-1
MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

19 JUL 1951
's-Gravenhage, 17 Juli 1951 108480
Javastraat 68

No. : 113.044
Bijl.: gene

Betr.: J. de BOER

UITGEROEPD VERTROUWELIJK

In verband met een paspoortaanvraag verzoek ik U mij te willen inlichten omtrent de activiteiten en politieke oriëntering van de persoon van Jacob de BOER, geboren te Wijbrietsradeel op 17 September 1920, zonder vaste woonplaats, doch thans te Beverwijk verblijfhoudende aan het adres Hondikenweg 102. Op een spoedige afdoening wordt deserzijds prijs gesteld.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze

Aan de Heer
Hoofdinspecteur van Politie
te
BEVERWIJK

✓ Mr K. E. BRESLAU

RAPPEL: 15.8.51

114322

Verbinding No. 84.
No. 121, 1951.
Onderwerp; J. de Boer.

29 Juni 1951.

VERTROUWELIJK.

Wassenaar

Ten antwoord op Uw brief dd. 10 Mei 1951, No. 108480, wordt medegedeeld dat Jacob de Boer, geboren te Wijmbritseradeel op 17 September 1920, inderdaad te mijnent verblijf heeft gehouden aan het adres Berkenlaan No. 1. Dit pand wordt bewoond door mevrouw Ch. E. van Beuningen - Fentener van Vlissingen.

J. de Boer staat niet in de bevolkingsadministratie alhier ingeschreven. Thans zou de Boer voor een maand vertoeven ten huize van de bewoners van perceel Munnikenweg 101 te Beverwijk.

In overweging wordt gegeven het onderzoek voorlopig aldaar te doen voortzetten.

"Einde".

WIE
ACD/ 4c
DAT: 11-2-51
PAR: 3

06:38
9 JUL 1951
ACD/ 113044

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

Nr. : 108480
Bijl. : gene

Betr. : J. de BOER.

UITGEBEENT

12 MEI 1951
's-Gravenhage, 10 Mei 1951.

VERTROUWELIJK.

In verband met een paspoortaanvraag verzoek ik U mij te willen inlichten omtrent de activiteiten en politieke oriëntering van de persoon van Jacob de BOER, geboren te Wijnbritsersadeel dd. 17-9-1920, verblijft houdende aan het adres Berkenlaan 1 te Uvent.

Op een spoedige afdoening wordt desersijds prijs gesteld.

HET HOOPD VAN DE DIENST
Namens deze

Mr K. E. BRESLAU

Aan de Heer Commissaris van Politie
te

W A S S E N A A R.

Ontv. bew: _____

Rappel : 15-6-51

Antwoord : 113044

JB/WP.

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE

06.381

06.331.2
04.1
- 2 MEI 1951
ACD/108480

NIET O.A.
109/40

11-2-52

2 MEI 1951

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: Directie Algemene Zaken/PP.

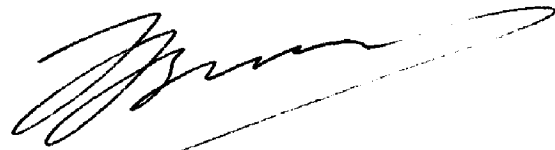
Datum: 26 April 1951.

Onderwerp: Pasp.J.de Boer.

Nummer: 41762.

In verband met een ingekomen paspoortaanvraag heb ik de eer U be-
leefd te verzoeken mij zo mogelijk te willen inlichten nopens Jacob de
BOER, geb. 17-9-20 te Wijmbritseradeel, die volgens zijn verklaring geen vas-
te woonplaats heeft, doch thans te Wassenaar verblijft aan het adres Ber-
kenlaan 1.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
Het Hoofd van het Bureau
Paspoorten en Policiaire Zaken,

Aan de Binnenlandse
Veiligheidsdienst.

NOTA:
Van: KA-RA

UITREBOEK

Ter beschikking van "Labilie" werd op 23 Juli 1951
het gevraagde overzicht aan de Heer W. overhandigd.
(Zie nota van H.B. aan KA-RA d.d. 16.7.51. bij CO
107093).

7.8.1951.

CO 107093

NOTA

Aan KA.RA

Van H.B.

No. :B 107093

Betr.: Moral Rearmament.

Bijl.: 1

AV 2

UITGEBODKT

Met referte aan het schrijven van W no. 206, d.d.
6 April 1951 doe ik U hierbij, ter beschikking van "Labelle"
het gevraagde overzicht toekomen.

(B VI)

H.B., ~~12~~ Juli 1951.
18 JULI 1951

"Moral Rearmament" (M.R.)

Ontstaan Voortgespröten uit de Oxford-Beweging van vóór 1940. Deze stond onder leiding van Frank Buchman, die nu ook de leider is van "Moral Rearmament".

Centrum Centrum is het plaatsje Caux in Zwitserland, waar twee enorme luxe hotels zijn aangekocht. Deze dienen als ontmoetingsplaats en trainingscentrum.

Financiën Zéér ruim; steun van o.m. Amerikaanse en Zwitserse industriëlen.

Orgaan "The New World News".

Doelstelling Men wil het verziekte leven fundamenteel vernieuwen tot een praktisch, levend Christen-zijn, gebaseerd op vier absolute standaarden:
1. Absolute eerlijkheid;
2. Absolute reinheid;
3. Absolute onbaatzuchtigheid;
4. Absolute liefde.

Nevendoel Een tegenwicht te vormen tegenover het communisme. Hiertoe worden personen uit allerlei kringen, waaronder ook communisten en andere marxisten uitgenodigd deel te nemen aan bijeenkomsten te Caux, waarin de doelstellingen van de M.R. worden besproken en uitgebreid worden bediscussieerd.

Activiteit in Nederland

Nog weinig bekend. Er is, althans was een "Comité voor Morele Herbewapening. Convocaties werden ondertekend door Mevr. van Beuningen - Fentener van Vlissingen te Vught.

Deze gegevens maken geen aanspraak op volledigheid. De M.R. geniet dezerzijds geen bijzondere belangstelling, daar de beweging geen extremistisch karakter bezit.

per by J. M.

27. 243 - 011211

664
27. 244

DN 030

No: 206.- DIENSTGEHEIM.-

6 April 1951.-

655
09. 243 - 011262

Onderwerp: "International Moral-
Rearmament".-

10 APR. 1951
ACD/ *cc fey,*

OP K. ART
ACD/ *46*
DA: *6/9/51*
PAR: *5*

A A N : B. II..-

V A N : W..-

Schuttler is vernieuwd

Hiermede moge ik U berichten, dat - volgens de door "Labile" te Antwerpen ontvangen inlichtingen - ongeveer 4 weken geleden, een onbekende Nederlander en een onbekende Engelsman, tezamen een bezoek zouden hebben gebracht, in de woning van de bij ons bekende:

KI

Ludovicus Josephus VICTOR, leider van de "Spartacus-groep" te Antwerpen, wonende aldaar, Spaarstraat, 22.-

Bedoelde Nederlander en Engelsman zouden behoren tot een internationale organisatie, genaamd: "International-Moral-Rearmament", waarvan het hoofdbestuur, of de hoofdzetel zou zijn gevestigd te CAUX, in Zwitserland.

*Dy.
Kant*

In verband hiermede verzocht "Labile" mij, inlichtingen te ontvangen omtrent hetgeen bij ons bekend is, aangaande deze Internationale organisatie voor morele herbe wapening.

Ik moge U adviseren aan dit verzoek van "Labile" wel te willen doen gevolggeven".-

3.511
674

25 JULI 1950
ACD/ 89011

6.11.50
05.11.50 - 09.294

Nota voor : HB.

Van : B IX.

Near aanleiding van bijgevoerde krantenknipsels uit het Eindhovens Dagblad van 27 en 29 Juni 1950, betreffende het "Centrum voor Morele Herbewapening", kan worden medegedeeld, dat de in het laatste bericht genoemde Philips-employe's, zijn :
Prof. Dr. Ir. N.A. Halbertsma, Sjoerd de Vrij, Elseti en van Lanschot.

Bovengenoemde personen werden mij door een betrouwbare en welinzelichte relatie verstrekt.

's-Gravenhage, 21 Juli 1950.

kg

via ACD
aan B III?

Eindhovens Dagblad van
27 Juni 1950.

Industriële conferentie te Caux

E. Kupers sprak over morele herbewapening

Evert Kupers, oud-voorzitter van het NVV, sprak Zondagmorgen op de industriële conferentie in het Centrum voor Morele Herbewapening in Caux, Zwitserland. Onder de 1000 aanwezigen waren o.a. de ministers van Arbeid van West-Duitsland, Egypte, India en Pakistan, een delegatie van 68 Japanners, bij wie de burgemeesters van Hiroshima en Nagasaki, en vertegenwoordigers van vakbonden en werkgeversorganisaties, o.a. een groep bestuursleden van het CNV onder leiding van de penningmeester van het hoofdbestuur de heer Mol en een delegatie van de Philipsfabrieken te Eindhoven.

Doel van deze conferentie was te zoeken naar een oplossing voor de ideologische problemen die de industrie bedreigen en de oplossing van de technische problemen mogelijk te maken.

Een Duitse Marxist, en een Japan-

se aristocraat namen de verantwoordelijkheid op zich voor de rampen die hun landen andere volken hadden aangedaan en beloofden samen te werken voor „een verenigde wereld op een vernieuwde geestelijke basis“.

Evert Kupers verwelkomde van harte de plannen van Schuman, Marshall en minister Stikker en zei dat het werk van Frank Buchman de elementaire eenheid en samenwerking bracht die deze plannen effectief zouden maken. Hij legde er de nadruk op dat zonder deze elementaire eenheid in en tussen de landen de Westerse beschaving in Europa te gronde zou kunnen gaan.

„Als we een massa werkloosheid niet kunnen voorkomen vrees ik voor een grote crisis die het extremisme van links naar rechts zal aanwakkeren. Ik verheug mij dat we samen met Frank Buchman kunnen werken om een betere maatschappij op te bouwen.“

Eindhovens Dagblad van
29 Juni 1950

MORELE HERBEWAPENING.

Naar wij van de zijde van de N.V. Philips vernemen, heeft — in tegenstelling met hetgeen wij in ons blad van Dinsdag vermeldden — geen delegatie van de N.V. Philips deelgenomen aan de industriële conferentie in het centrum voor morele herbewapening in Caux, Zwitserland, doch een viertal Philips-employé's, dat deze conferentie bijwoonde uit individueel belangstelling.

29/6. 50

KA
Ab

Q30
Hly. Handelsbl.
30-5-51

Naar ^{AM}congres morele herbewapening vertrokken

(Van een onzer verslaggevers)

VAN vele kanten kwamen zij gisteren op Schiphol samen, gedelegeerden, die het congres voor de morele herbewapening zullen bijwonen, dat van 1 tot 12 Juni op het eiland Mackinac in de staat Michigan in de Verenigde Staten zal worden gehouden. Er waren de Nederlandse gedelegeerden, mensen uit verschillende groepen der bevolking, werkgevers en werknemers, hoge militairen en eenvoudige arbeiders. Er waren er uit Frankrijk, uit Duitsland en uit Groot-Brittannië. Onder degenen, die gisteren van Schiphol vertrokken bevonden zich een Duits kabinetslid, een lid van het parlement van Bonn, een Nederlands kamerlid, een Franse werkgever, een Nederlands arbeidersleider, gewezen communisten uit Westfalen,

die het communistische dogma, waarvan zij de verbetering van de wereld verwachtten, hebben verwisseld voor het wapen van de geestelijke inkeer, die bij de mens zelf begint.

Het congres in Michigan zal door meer dan duizend gedelegeerden worden bijgewoond. Bekende persoonlijkheden worden er verwacht, zoals Sophocles Venizelos, minister-president van Griekenland en Joseph Pholien, minister-president van België. De Amerikaanse senator Homer Ferguson uit Michigan is er gastheer. Onder de twee honderd gedelegeerden uit het buitenland bevinden zich voorts nog Zweden, Zwitsers, Indiërs en een grote groep gedelegeerden uit Japan. Tegelijk met het vliegtuig van Schiphol, vertrokken gisteren vliegtuigen met andere gedelegeerden uit Londen en Genève.

Het doel van het congres is te tonen, dat de morele herbewapening een wereldmacht is, die kan helpen om de vrije wereld voor te bereiden in het ideologisch conflict, waarin de wereld zich thans bevindt. De Amerikaanse gastheren wijzen er op, dat het congres kan helpen een antwoord te vinden op de ideologische dreiging van het wereldcommunisme. De conferentie biedt de kans een geïnspireerde ervaring van de democratie te tonen, die op morele maatstaven en op Gods leiding is gebaseerd.

Plz. 2 van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

UITTREKSEL

Uit : 07/411
Ag.no. :
Voor : 07/030

CD 830. 1951-2001 LEVEN EN WERK VAN DE "LEVER DES HEILS VOOR DE BETERE STANDEN"

Voortgesproten uit de OXFORD-BEWEGING van vóór 1940.
Deze stond onder leiding van Frank Buchman, die nu ook de
leider is van "MORAL REARMEMENT", (N.S. of M.S.A.).

Centrum is het plaatsje GRUK in Zwitserland, waar men
twee enorme luxe hotels heeft gekocht die dienen als ontce-
tingsplaats en trainingscentrum.

Financiën : Zéér ruim; steun van o.a. Amerikaanse en Swit-
sarse industriëlen. Orgaan: "The New World News".

Doelstelling: Men wil het verziekte leven fundamenteel ver-
nieuwen tot een praktisch, levend Christen-zijn, gebaseerd
op vier absolute standaarden:
1. Berlijheid; 2. Reinheid; 3. Verbaatzuchtigheid; 4. Liefde
Bevendoel. Tegenwicht te vormen tegenover het Communisme.

Critiek: Bijnaam "Lever des Heils voor de Beteren Standen".
"Ervan God op z'n Buchmans en geef het communisme voor z'n
afbroek, leg industriële conflicten bij, stimuleer de pro-
ductie en wees een groot man voor je gezin", (De Groene
Amsterdamer van 29-10-49).

Activiteit in Nederland: Nog weinig bekend. Er is, althans
was een "Comité voor Morele Herbewapening" convocaties
werden ondertekend door Mevr. van Beuningen - Pentener van
Blissingen te Vught.

Levende acties: Op 10-5-50 zijn hierover enkele vragen
aan een relatie uitgesaad.

=====11-5-1950, B Ja=====

08830
folia civitatis
14-10-49

Aan J.I.S. en H.W.v.W.

(Na.v. „Antwoord op „Morele Zelfbevrediging“, d.d. 7 October jl.)

„Heert van Schaik zich ooit proberen in te denken welk een discipline er nodig is voor de absolute doorvoering van deze vier standaarden — absolute eerlijkheid, reinheid, onbaatzuchtigheid en liefde?“ vraagt U. Ik kan zeggen: „Ja. Onlangs nog heb ik mij daarin verdiept en de vrucht daarvan vergeleken met de resultaten van de M.R.A. U leze derhalve eens mijn artikel „Morele Zelfbevrediging“. Tevoren adviseer ik U echter bij een eventueel antwoord, althans op enkele punten van mijn critiek te reageren. Het zou de repliek wel zinvoller maken.“

Te Uwer oriëntering schrijf ik U nogmaals, ditmaal misschien helderder:

1. dat ik geloof, dat de Cauxisten de mogelijkheid volledig in overeenstemming met de vier standaarden te leven al uitsluiten door in Caux de realiteit der maatschappij te ontvluchten;
2. dat, eenmaal aangenomen, dat men slechts jegens de geïsoleerde samenleving van Caux perfectie behoeft te betrachten, een dergelijke levenswijze, in de normale samenleving in praktijk gebracht, niet tot grote maatschappelijke verbetering kan bijdragen.
3. dat standaarden subjectieve grootheden zijn, over de interpretatie waarvan, sinds 2000 jaar en langer wordt getwist, een twist, waaruit bijna alle kwaad voortspuit. (Luidt niet uw jibak: „Le mal qui est dans le monde vient presque toujours de l'ignorance.“)
4. dat liefde voor mij o.a. het nastreven van sociale verbetering inhoudt, een aspect, dat door de M.R.A. — en zie daar het gevaar van de kapitalistische invloed — schandalig wordt verwaarloosd.
5. dat ik de incidentele leugen en baatzucht noodzakelijk acht om naar de vier standaarden — welke inhoud men daaraan ook geve — toe te werken.

Het komt mij voor, dat vele, vooral intellectuele Cauxisten, in hun concentratie op de verfijnde toepassing der vier standaarden in de dagelijkse Caux-gemeenschap, zichzelf bedotten, niet alleen om de onder 1. genoemde reden, maar ook omdat zij zich verraderlijk laten afleiden van het na te streven doel, de ideale samenleving.

Voorts nog een kleinigheid over de onwetendheid. Ik erken de mogelijkheid, dat tijdens mijn bezoek aan Caux juist de meest half-zachten mijn gezelschap zochten. Ik wil voorlopig aannemen, dat M.R.A.'s „The College of the Good Road“, M.R.A.'s orgaan „The New World News“ en de boekjes van de M.R.A.-man S. C. Lewis niet representatief zijn voor wat er nog meer in de M.R.A. leeft. Ook zal ik vermoedelijk na een week afmatting in Caux wel eens onder de indruk zijn geraakt van de bezielde hartstocht daar (dat ben ik al na 1,5 uur kitsch film). Dit al heeft echter met mijn veroordeling van de gedachte van Caux niets uit te staan. Per slot, op welke grond wenst U, die, naar ik vermoed, zelfs geen 5 uren in een communistische samenleving leefde, dat Communisme te bestrijden?

Ten leste moge ik U verzoeken de Heer Hendrik Gerard Boom in te lichten over de Morele Herbewapening. Hij scheen mij onrein toe.

R. J. v. S.

n Buchmans hotels te CAUX

conferentie bijwonen, worden al gauw voor- gesteld als niet iets belangrijker dan ze zijn; als je afding op wat de functionarissen vertellen, dan heb je hier de crème en de fine fleur van Europa.

Ik vestigde de aandacht van de pers- chef op iets dat me over-optimistisch leek ervan mij in een concreet geval een uit- delijk joktentje te hebben verteld. Hij liet het hoofd hangen.

— Ik ben nog niet 'Volstrekt Eerlijk, steunde hij, neem me niet kwalijk!

ZO IS HET LEVEN...

Zulk soort opmerkingen maken iemand natuurlijk terstond tot een vriend voor het leven; maar het zou wel nuttig zijn als de Morele Herwakening haar reclame-ma- riaal vooraf liet gaan door een noot, om de lezer aan het verstand te brengen, dat de redacteuren nog altijd bezig zijn met de Verandering, zodat de inhoud met een kor- rel zou moeten worden genomen.

VERGADERINGEN worden 's ochtend 8 en 's middags gehouden; in elke bij- zondere afdeeling worden vergaderingen af- enkomst komen twee of drie personen aan het woord. Elke rede wordt in het Duits herhaald vanaf het podium, en andere talen kunnen in kopieeloozen worden opgevan- gen door de goede zorgen van Internatio- nal Business Machines Inc. Tussen de toe- spraken in zingt een koor van jongelingen en jongedochters, gekleed in speciaal-ont- worpen fantasie-pakjes in volkse trant, en met een stralende glimlach op het gezicht, pakkende wijfjes als The Good Road en Duitsland, unser Vaterland.

Hij zijn onder de sprekers heel tijds fige-

andere zedelijk te worden herbewa- rend; en als je wel eens verbuurt staat te kijken vanwege die weelde allerwegen, dan zal Frank je uitleggen, dat hij, door je de schatfelijke volmaaktheid te verschaffen, je groot vrijmaakt om zich met geestelijke dingen bezig te houden.

In de grote vergaderzaal van Mountain House kun je mensen van elk ras, elke klasse, elk geloof aantreffen. Die kleine groep daarginds is prinses Alice van Saksen-Coburg en Gotha, die twee zijn vrouwe- van te verwittigen. Die twee zijn vrouwe- van de communisten uit het Ruhrgebied, Max en Paul; ze zijn vol lot voor een vriende- schap met de heer, Koet gensamd, directeur-generaal van de Steenkoolraad van het Ruhrgebied, die hun loon en hun uitgaven betaalt ter- zij hier toeven.

Maak kennis met de dochter van de her- van Montrose! Daar gaat prinses Lie- van de ginds; kamersraad Jones uit de Skonddé-vallei in Zuid-Wales. Die kleine kabete speneer, wiens gelaat er zo simpel- van uitsiet, is meneer Mitsui, van het semi-concurs, dat vóór de oorlog een ma- schichtige geld-oligarch was in Japan. Hij is Zweedse admiraal, een Duits commissie van politie, een Amerikaanse diplo- mat, en een groepje Britse generaal (L.). Amerikaanse ma's zijn er „en meer"; en er is ook een pluk van die pien- sere, harde fabricanten en zakenlui, die al- lerepriesters maken bedaar aantekening, en Lutherse dominees houden luid overoefingen. En Duitsers, Duitsers over- jaansdrund, critiserend, proteeterend, en op afding, als ze naar de cafeteria en aan het kauwen slaan, valt er betrekkelijks stilke.

Wie is hier een beetje meer dan levens- theorie van „gansprever democratie" die — zoals Paul Hoffman het uitdrukt — het ideologisch pendant is van het Morele Herwakening heeft, dat je maar shail-plan. Tijdens hun verblijf woenen zij in schryving, een zo enorm succes, dat je maar de drie luxhotels van dr. Frank Buchman, niet smapt waarom het in de wereld nog wand het is, naar men weet, onmogelijk in zo'n rommelige la. Ook de muzen, die de

Vier duizend mensen uit 40-er- volken hebben deze wegen in O- Montreux getoefd. Zij hebben de Morele Herwakening te bestudeer- theorie van „gansprever democratie" die — zoals Paul Hoffman het uitdrukt — het ideologisch pendant is van het Morele Herwakening heeft, dat je maar shail-plan. Tijdens hun verblijf woenen zij in schryving, een zo enorm succes, dat je maar de drie luxhotels van dr. Frank Buchman, niet smapt waarom het in de wereld nog wand het is, naar men weet, onmogelijk in zo'n rommelige la. Ook de muzen, die de

dat ook de Oxford-beweging tot de levenden behoort, en alweer k-acht bevondien. Men herinnert zich nog die beweging een aantal jaren voo- oorlog ontstond, met Morele Her- als leus, Frank Buchman als en der middelen, Lager des Bells, en der Standen als bijdragen, en men sommige aanblijvers ge- Himmeler als lid. Maar herinnert nog wel, dat vele talen en er- lot die beweging totkomen in er- kalijk moreel herwakening ver- sonder te bezien, dat zij waren held in een apparatus, dat heel niet bedoeling, dan heb in die ver- bechtig gesapt „begrijpen" en nationaal-socialisme moet als Welnu, Buchman heeft er een leeft, en een vriendelijke besoe- het niet sonder enige ironie — wijze, waarop het in die sfeer graat, vonden wij in de New S- and Nation van de hand van Hono- Hier volgt zij:

— eigenlijk niet zo vreemd dat ook de Oxford-beweging tot de levenden behoort, en alweer k-acht bevondien. Men herinnert zich nog die beweging een aantal jaren voo- oorlog ontstond, met Morele Her- als leus, Frank Buchman als en der middelen, Lager des Bells, en der Standen als bijdragen, en men sommige aanblijvers ge- Himmeler als lid. Maar herinnert nog wel, dat vele talen en er- lot die beweging totkomen in er- kalijk moreel herwakening ver- sonder te bezien, dat zij waren held in een apparatus, dat heel niet bedoeling, dan heb in die ver- bechtig gesapt „begrijpen" en nationaal-socialisme moet als Welnu, Buchman heeft er een leeft, en een vriendelijke besoe- het niet sonder enige ironie — wijze, waarop het in die sfeer graat, vonden wij in de New S- and Nation van de hand van Hono- Hier volgt zij:

— eigenlijk niet zo vreemd dat ook de Oxford-beweging tot de levenden behoort, en alweer k-acht bevondien. Men herinnert zich nog die beweging een aantal jaren voo- oorlog ontstond, met Morele Her- als leus, Frank Buchman als en der middelen, Lager des Bells, en der Standen als bijdragen, en men sommige aanblijvers ge- Himmeler als lid. Maar herinnert nog wel, dat vele talen en er- lot die beweging totkomen in er- kalijk moreel herwakening ver- sonder te bezien, dat zij waren held in een apparatus, dat heel niet bedoeling, dan heb in die ver- bechtig gesapt „begrijpen" en nationaal-socialisme moet als Welnu, Buchman heeft er een leeft, en een vriendelijke besoe- het niet sonder enige ironie — wijze, waarop het in die sfeer graat, vonden wij in de New S- and Nation van de hand van Hono- Hier volgt zij:

— eigenlijk niet zo vreemd dat ook de Oxford-beweging tot de levenden behoort, en alweer k-acht bevondien. Men herinnert zich nog die beweging een aantal jaren voo- oorlog ontstond, met Morele Her- als leus, Frank Buchman als en der middelen, Lager des Bells, en der Standen als bijdragen, en men sommige aanblijvers ge- Himmeler als lid. Maar herinnert nog wel, dat vele talen en er- lot die beweging totkomen in er- kalijk moreel herwakening ver- sonder te bezien, dat zij waren held in een apparatus, dat heel niet bedoeling, dan heb in die ver- bechtig gesapt „begrijpen" en nationaal-socialisme moet als Welnu, Buchman heeft er een leeft, en een vriendelijke besoe- het niet sonder enige ironie — wijze, waarop het in die sfeer graat, vonden wij in de New S- and Nation van de hand van Hono- Hier volgt zij:

— eigenlijk niet zo vreemd dat ook de Oxford-beweging tot de levenden behoort, en alweer k-acht bevondien. Men herinnert zich nog die beweging een aantal jaren voo- oorlog ontstond, met Morele Her- als leus, Frank Buchman als en der middelen, Lager des Bells, en der Standen als bijdragen, en men sommige aanblijvers ge- Himmeler als lid. Maar herinnert nog wel, dat vele talen en er- lot die beweging totkomen in er- kalijk moreel herwakening ver- sonder te bezien, dat zij waren held in een apparatus, dat heel niet bedoeling, dan heb in die ver- bechtig gesapt „begrijpen" en nationaal-socialisme moet als Welnu, Buchman heeft er een leeft, en een vriendelijke besoe- het niet sonder enige ironie — wijze, waarop het in die sfeer graat, vonden wij in de New S- and Nation van de hand van Hono- Hier volgt zij:

ren. Een Franse socialiste bij voorbeeld, wier zoon voor haar ogra gemarteld werd door de Duitsers, vertelt hoe Morele Her- bewapening haar blep haar haat te over- winnen; zij is een klein, grijs, moederlijk mensje en terwijl zij rustig en zonder aange- daanheid staat te spreken, ontstaat in de zaal een diepe stilte. In geestelijk opzicht minder ver gevorderd, maar innemend is 't Lid voor West Havn, die een staking orga- niseerde in het Savoy Hotel en voor een vrachtauto ging liggen; rose, rond, en met kuiltjes, bijzonder baby-achtig en noozig verlegen vertelt hij hoe moeilijk 't voor 'm zat zijn, na zijn terugkeer te Lon- den naar de directeur van het Savoy Hotel te stappen en te zeggen dat het hem zo spijt.

Er zijn de gebruikelijke exhibitionisten, en de oud-officieren uit het Indische leger die schoone genege hebben van het gras- rollen in hun voorstads-tuintje, en de dier- bare getrouwde spannetjes. („Ik geloof, dat ik nooit zo veel van Agnes houd als wanneer we flink hebben moeten vechten om iemand de waarheid te brengen.") Voor iedereen wordt vorm geklapt, maar waar we het meest van houden is een man die uit de Communistische Partij is geslopen. Daar komen we eekdrachtig overred en besagen hem een echte ovatie.

Ervaar God op 'n Buchmans en geef het Communisme voor 'n broek, lag in- dustriële congligaten bij, stimuleren de pro- ductie en vrees 'n groot man voor je ge- zin! Het is licht wel neerwaarts, dat dit- zenden mensjes, die heel lang leven doof zijn geweest voor de stemmen van de heiligen en de zielen van de martelaren, nu lot in het diepst van hun ziel geroakt door een paar vliegende tekensamen; maar het is zo.

In deze klaszaloze gemeenschap (zie het prospectus) kun je op twee plaatsen eten: de cafeteria, waar er duizend kun- nen zitten, en de eetsaal waar er twee hon- dert kunnen zitten. Het eten in de cafe-

taria is pulk, maar voor de méringues-met- slagroom moet je naar de eetsaal. En daar staat ook Franks Tafel, waar, omringd door al de hoge oma's, Frank-seif zit, min- saam grinsend als een edelaardige vis. Maar als je het echte geurtje van 't hele geval wilt opsmuiven, dan moet je Franks keuken. En, meitsjes, wat vinden jullie ervan, als we voor Franks Tafel 'n een vijgen-soufflé maaken? Geef me dat blik eens aan, waar op staat „Voor Frank Alleen". Zie je die kerzenlam? Speciaal voor Frank gemaakt, door de moeder van de Koning van Siam. Schiet eens op met die kip — Franks Tafel is klaar met de soep! Nog wat room voor Franks Tafel! Boer voor Franks tafel! Pudding voor Franks tafel!

Let wel, daar kan Frank niets aan doen. 't Is alleen maar de manier waarop die toegewijde dames haar dankbaarheid tonen omdat ze voor hem mogen werken. (Noot: Zal ik Frank vertellen, dat ik een lepel mense kerzenlam — geefolken heb?) Voertig jaar zijn er verstreken sedert Frank „hem me niet kwalijk" zei tot God omdat hij een materialist was geweest; en vandaag, nu ik op een divan in de zon lig en dromerig staar naar de sneeuwige riekken van de Deut du Mûl aan de overzij van het meer — en mijn kamer vol bloe- men, een schaal druiven, perzikken en peren bij mijn elleboog — kom ik zwaar in de verzoeking zijn voorbeeld te volgen.

OVER Morele Herbewapening

Onderstaande opmerkingen werden oorspronkelijk op schrift gesteld als bijdrage voor „Politica”, het orgaan der gelijknamige democratisch-socialistische studentenvereniging. De discussie over morele herbewapening in „P.C.” heeft ons echter aanleiding gegeven ook de redactie van dit blad om opname te verzoeken. Deze woorden kunnen ener mischien toe bijdragen in de discussie ook de maatschappelijke aspecten van de zaak, zeker niet de minst belangrijke, meer op de voorgrond te brengen. Deze woorden vooraf geven dan de verklaring voor het feit dat dit artikel niet geheel „past” in de tot dusver in dit blad gevoerde discussie en mischien zelfs niet eens in dit blad.

Voor hen, die de welwillendheid hebben het onderstaande te lezen, is het wellicht overbodig om op te merken dat we ons wat deze, en ook de andere aspecten betreft, in grote lijnen aansluiten bij het artikel van de Heer van Schaik in „P.C.” van 23 September.

Door een toeval hadden wij de gelegenheid in begin September j.l. enige tijd door te brengen in het trainings-centrum der morele herbewapening te Caux, aan het meer van Genève. Met feitelijke gegevens hierover zullen we U niet vermoelen. Vermeld zij slechts dat in Caux van 1 Juni—begin October j.l. talloze lieden uit de gehele wereld korter of langer verbleven. Wij zullen ons in het volgende beperken tot een beschouwing van de ideeënwereld dezer stroming.

Deze houdt dan in dat deze slechte wereld alleen kan veranderen als de er op levende mensen anders worden. Wanneer allen zich in hun leven richten naar de vier absolute maatstaven: eerlijkheid, onbaatzuchtigheid, reinheid en liefde, is het paradijs op aarde bereikt. Meningsverschillen van alle soorten zullen voorgoed verdwenen zijn; immers: het gaat dan niet meer om „who's right”, maar om „what's right”. Ook meningsverschillen tussen werkgevers en werknemers zullen vanzelf verdwijnen, zo werd steeds weer met grote nadruk betoogd, wanneer beide partijen zich aan de vier absoluten houden. De opmerking dat op deze wijze de zaak wel heel erg simpel gesteld wordt, beantwoordt men met de dooddoener: „zo, als wat wij willen zo vreselijk eenvoudig is, probeer dan maar eens volgens de vier absoluten te leven”. Dit laatste nu, is inderdaad verre van gemakkelijk. Als hulpmiddel heeft men dan ook brochures uitgegeven met titels als:

„Supposing you were absolutely honest”. Toch noemden wij het wijzen op het moeilijke in de gestelde eisen een dooddoener. Het houdt n.l. rekening met de mogelijkheid om de vier absoluten tot in alle consequenties in eigen levenswijze te volgen. In werkelijkheid is deze mogelijkheid er niet.

O zeker, men kan het proberen. Wij geloven trouwens, blijkbaar in tegenstelling tot de morele herbewapenaars, dat de meeste mensen tot dusverre ook reeds trachtten geen al te grote schofft te zijn. De menselijke vermogens zijn echter beperkt. Zij zijn gebonden aan en door milieu en maatschappelijke werkelijkheid. Verschillende maatschappelijke groepen zullen onder absolute eerlijkheid heel mischien in abstracto hetzelfde verstaan, in concrete gevallen zullen ze zeker verschillende praktische conclusies trekken. Ook als ze „absoluut eerlijk” zouden zijn. Voor ons b.v. zouden de vier absoluten slechts een fundering te meer kunnen leveren aan onze socialistische overtuiging dat de groepen, die in de hedendaagse, ongetwijfeld heel erg onaangename, maar daarom niet minder reële maatschappij van egoïsme, van deze zelfzucht het meest geprofiteerd hebben, het een en ander af te geven hebben aan de minder bevoorrechten. Dit gepaard met het nemen van maatregelen, die moeten voorkomen dat deze of an-

dere personen dit uitzuigen der gemeenschap in de toekomst voort kunnen zetten. Op het ogenblik zitten we midden in de strijd voor de uitvoering van dit program. We hebben dit alles ook in Caux talloze malen gezegd. Er aan toevoegende, dat we het heel prettig zouden vinden, wanneer de tot nu toe bovenliggende groepen zich ook tot bevorderaars van dit „what's right” onzer eisen zouden „veranderen”. We hebben er zelfs nog bij gezegd dat de eisen der werknemers niet automatisch juist behoeven te zijn, maar dat ze op dit ogenblik, algemeen genomen „de sociale rechtvaardigheid, wat o.l. alleen maar een ander woord is voor de naarstig genoemde bovenpartijdige absolute eerlijkheid, naderbij brengen. Dit nu, vond men eenzijdig geredeneerd vanuit een groepsbelang. Ons maakt dat nogal huiverig.

En hoewel we meermalen medelijdend voor „poor suspicious boy” zijn uitgemaakt, blijven we op het standpunt staan, dat, op zijn minst genomen, de zeer reële mogelijkheid bestaat dat de grootkapitalisten in het steunen der morele herbewapening een nieuwe mogelijkheid zien om hun verrotte maatschappelijk stelsel nog een tijdje langer in stand te houden. We zeggen niet dat alle „full timers” in Caux bedriegers zijn. Ze kunnen alleen heel wel misbruikt worden. Eenmaal door deze achterdocht aangetast, komt men er in het milieu van Caux, fantastische luxe, rijken adellijke, aristocratische personen, schatrijke ondernemers enz., absoluut niet af. Hier komt nog bij dat „moral rearmement”, geen „beweging” met „leden”, feitelijk schijnt te drijven op een aantal personen in het laatste model auto. Waar al het geld eigenlijk vandaan komt hebben wij, ondanks herhaald vragen, niet kunnen ontdekken. Steeds kregen we weer hetzelfde vage antwoord van „mensen, die er geld voor over hebben” en zo.

En al heel het dan nog zo eenzijdig, wij geloven nu eenmaal niet in een plotselinge massale verandering in groepen, die tot nu toe voor alle veranderingen blind zijn geweest. Wij gaan veiligheidsshalve maar uit van de sociologische grondwaarheden dat

een heersende groep zijn positie nooit anders dan gedwongen opgeeft en dat weliswaar een lid van een groep het belang van de groep, waartoe hij behoort, wel eens uit het oog kan verliezen of het zelfs bewust kan gaan bestrijden maar dat een groep als geheel dit nooit doet.

Wij sluiten dus niet de mogelijkheid uit dat incidenteel gunstige resultaten kunnen worden bereikt. De felten gebieden trouwens dit toe te geven. Wij geloven alleen niet dat het verantwoord is uit deze uitzonderingen de conclusie te trekken dat hier een aan-gename, vreedzame, ieder bevredigende oplossing is gevonden voor de sociale en politieke spanningen dezer tijd.

Verder achten wij het vrijwel zeker dat er niet alleen geld gegeven wordt door rijke lieden, die de hele zaak bewust misbruiken, maar ook door personen, die in deze goed-gesheid een zekere „morele zelfbevrediging” zoeken. De positieve verdienste van het scheppen van een gelegenheid hiertoe, is echter nog zeer dubieus. Bovendien zijn er natuurlijk ook beter gesitueerden, die het werkelijk goed menen. Dat is niets nieuws. Wij hebben de oprechtheid van een socialist ook nooit afgemeten naar de omvang van zijn bezit. Wij voor ons hebben echter liever dat zo iemand socialist wordt en niet blijft steken in een oprecht-idealistisch-zweverige morele herbewapenings-afeer.

Tenslotte willen we er nog op wijzen dat de morele herbewapening ook een positieve taak in de socialistische beweging kan hebben. In die zin, dat we ons onder invloed er van, meer rekenschap kunnen gaan geven van de hogere waarden, die de grondslag zijn van b.v. onze steun aan de vermogens-heffing-ineens. Ook hier kunnen we er echter geen nieuwe gedachten uit putten. Hoogstens een nieuwe formulering van het reeds aanwezige.

De genoemde gevaarlijke tendenties zijn hier echter niet mee verdwenen.

Laten we de ontwikkeling der morele herbewapening, die in de studentenwereld merkwaardigerwijze vooral vat heeft gekregen op de nogal opzij-van-de-werkelijkheid vertoevenden, in het oog houden met een belangstelling, die niet noodzakelijk vol-slagen negatief, echter wel zeer, kritisch moet zijn.

We kunnen beter ten onrechte eenzijdig, dan terecht argeloos genoemd worden.

Arle de Buyter

Dit „Propria Causa”,
alle te studeeren -
weekblad van 21.10.49.

ANTWOORD op „Morele Zelfbevrediging“

„Le mal, qui est dans le monde, vient presque toujours de l'ignorance“.

Het stukje van v. Schaik, heeft ons ten zeerste verwonderd. Voor een intellectueel is grondigheid van onderzoek wel een eerste vereiste, vooral als men over iets een oordeel wil uitspreken.

Moral Re-Armament laat v. Schaik niet volkomen onverschillig, anders zou hij er niet over schrijven. Daarom is het ons onbegrijpelijk, dat v. Schaik niet langer dan vijf uur in Caux is gebleven. Juist iemand, die „vast in zijn schoenen staat“, hoeft in het minst niet bang te zijn voor massa-psychologische beïnvloeding en kan derhalve juist een levenswijze als M.R.A. aan een kritisch onderzoek onderwerpen. De cynische gevoelens echter, waarmee velen, die voor het eerst in Caux aankomen, alles bekijken, zijn werkelijk uitstekend door v. Schaik weergegeven. Inderdaad: de glimlach, de spontane tegemoetkoming, de ontwapenende eerlijkheid, dit alles irriteert bij aankomst zeer. Is dit echter niet het innerlijk verzet van iemand, die tegenover een levenswijze geplaatst wordt, die boven zijn eigen kunnen uitgaat?

Hij qualificeert het dan onmiddellijk als opgeschroefdheid, massa-psychologische beïnvloeding, zelf-suggestie, enz. Natuurlijk is er massa-psychologie in Caux; in welke groep is dat niet? Maar Caux is tenslotte een ontmoetingsplaats, een trainings-centrum. Het eigenlijke begint pas als de mens is teruggekeerd — alleen — in zijn dagelijkse omgeving (fabriek, kantoor, universiteit). En dan moet blijken, dat het niet alleen woorden, of gevoel zijn geweest, of een idee, die makkelijk uitgevoerd wordt in een ideale, gelijkdenkende omgeving, maar dat er mensen zijn, die deze absolute beginselen werkelijk uitdragen, zodat hun omgeving veranderd wordt.

De grootst mogelijke onzin zou wel zijn, als er in Caux gezegd werd: „uitschakeling van de rede gedurende een week: men moet „het voelen.“ Dan zou alles inderdaad enkel op exaltatie en massa-gevoel berusten, vervluchtigd en tot niets geworden, zodra men Caux verlaten heeft. Maar Morele Herbewapening is iets wat de hele mens aangaat, én verstand, én hart, én

ziel doortrekt en als zodanig uitgeleefd moet worden.

Een zeer nauwkeurig onderzoek door de rede is dan ook voor M.R.A. vruchtbaar en discussie zeer gewenst (vandaar discussiegroepen, iedere avond in Caux gehouden, die v. Schaik tot onze spijt wegens zijn korte bezoek niet heeft kunnen meemaken.) Critiek werkt verhelderend. Men moet zich echter niet blind staren op kleinheden en nuchter de positieve kern van M.R.A. ook durven zien.

Dan komt men tot de conclusie, dat M.R.A. wel eens de uitkomst uit de huidige cultuurcrisis zou kunnen worden, door nuchtere feiten, zoals: arbeiders, die op grote schaal weer interesse in hun werk krijgen (kolenmijnen in Wales bv.), de fel tegenover elkaar staande West-Duitse partijen, die in September tot een samenwerking zijn gebracht, enz. enz.

Wat is nu eigenlijk de kern van M.R.A.? De thans zo slappe, versufte Christelijke traditie (waar eenmaal de fundamenten van onze cultuur op rustten) weer te doen herleven tot een praktisch, levend Christen-zijn, een levenswijze, gebaseerd op vier absolute standaarden, die niet los van elkaar zijn uit te voeren:

1. Absolute eerlijkheid.
2. Absolute reinheid.
3. Absolute onbaatzuchtigheid (le dés-interessement en soi-même: dus het tegendeel van morele zelfbevrediging!)
4. Absolute liefde.

Heeft v. Schaik zich ooit proberen in te denken welk een discipline er nodig is voor de absolute doorvoering van deze vier standaarden?

Deze onmogelijke levenswijze is dan ook alleen mogelijk met een dagelijkse, geheime omgang met den Eeuwige.

J. L. S.
H. W. v. W.

Noot:

Hoezeer in primitieve gedachtengangen als hierboven, woorden de plaats van realiteiten innemen, blijkt vooral uit punt 3, onderaan, triomfantelijk wordt het woord „absolute onbaatzuchtigheid“ gesteld tegenover van Schaik's moelzame, uitvoerige, beschrijving van een realiteit die hij samenvatte in het titelwoord: „Morele zelfbevrediging“. De redenatie is zo iets als: „ik ben voor de Naastenliefde, mijnheer, hoe kan ik slecht wezen?“

A. E.

Uit „Propria Cures“, Udens Studenten weekblad van 7.10.1933.

Morele zelfbevrediging

Le mal qui est dans le monde vient presque toujours de l'ignorance, et la bonne volonté peut faire autant de dégâts que la méchanceté, si elle n'est pas éclairée. Albert Camus.

Ter herbewapening.

De beweging van de Morele Herbewapening is voortgesproken uit de Oxford groep van voor de oorlog. Nadat bleek, dat deze te weinig afdoend werk had gedaan, en de ideologie van „boven de partijen staan” niet in overeenstemming was met het tijdens de oorlog veranderend geestelijk klimaat, evolueerde de organisatie onder Oxforde leider Frank Buchman tot die van de Moral Rearmament. Deze moest een wijder terrein bestrijken, meer tot alle lagen van de bevolking doordringen, en ook andere dan de Christelijke religie in haar werk betrekken, opdat op de gemeenschappelijke basis van Liefde, Eerlijkheid, Onzelfzuchtigheid en Reinheid de wereld veranderd zou worden. „Begin met Uzelf” was de leuze, en zo begon men twee van Zwitserlands' grootste hotels in Caux te kopen, en sindsdien leeft daar een steeds in samenstelling variërende gemeenschap zo rein, eerlijk, etc. mogelijk bij het werk, dat ieder doet om het hotelbedrijf gaande te houden. Men tracht een perfectionering van gedrag ten opzichte van elkander na te streven, en o.a. door het houden van stille tijden, waarbij men in afzondering en meditatie zijn gedachten opschrijft, begrip voor elkaanders standpunt te krijgen. Sinds kort worden in de zomermaanden ook lezingen gehouden door experts, die van de ideologie van de Moral Rearmament uit bezien, verschillende onderwerpen uit het dagelijks leven behandelen, met daarop volgende discussies, etc. Hiernaast bestaat een rondtrekkend gezelschap, „The College of the Good Road”, dat in de eerste plaats elkaander intellectueel en moreel opvoedt, voorts een morele revue opvoert, om daardoor en

door vele andere, meer persoonlijke middelen, met de bevolking in contact te komen. In het bijzonder is het de bedoeling de arbeidersbevolking voor het idee, dat als tegenwicht tegen het Communisme wordt beschouwd, te winnen.

De financiële middelen worden grotendeels door — meest Zwitserse en Amerikaanse — industriëlen, verschaft. Door hen ook, werd vaak het verblijf mogelijk van de honderden arbeiders — vooral uit het Ruhrgebied — die deze zomer in Caux bekeerd zijn. De prijs van het verblijf in Caux wordt gemeten naar het geweten, tenzij dat laatste een bedrag onder de 15 franken per dag vaststelt (dat zijn nl. de minimum kosten). De levensstandaard wordt hoog gehouden, opdat niemand door gebrek aan comfort zal wegblijven, en opdat het verblijf voor ieder een offer zal blijven, zoals van verschillende zijden wordt uitgelegd! (Het idee van tentenkampen voor minder vermogende jongelieden is nog niet geopperd).

De Morele Herbewapening werkt, overeenkomstig hare standaarden met zuivere en eerlijke middelen. Men begint met U over het idee te spreken. Discussie hierover is echter onmogelijk, want men moet „het” gevoeld hebben, in Caux, op zijn minst een week. Want „het” is niet uit te satie of religieuze secte, „het” kan men slechts vinden in Caux zelf. Zou schrijver deze, van wien wij veronderstellen, dat hij geen persoonlijke banden met U heeft aangeknoopt, U komen vertellen, dat U eerlijker moet zijn, de persoon met wie U op het ogenblik ruzie hebt moet leren begrijpen, dat U meer aan andere mensen moet denken, dan weet hij niet hoe Uw reactie hierop is, maar 99 op de 100 zal zij toch variëren van medelijden, via ironie tot verontwaardiging. Mocht iemand van de M.R. dit echter verkondigen, dan moet U Uw vooroordelen uitstellen tot na „er geweest te zijn”, minimum 1 week. Eenmaal het wapen, van de reden uit handen geslagen kan alles verder heel onlogisch te werk gaan, U begint ermee, bij voorkeur afgehaald door een Ford '49 betaald door „de mensen daar”, naar Caux te gaan. Waarom, mag U zich nu niet afvragen, of U moest al tevreden zijn met het mysterie van „het goede”, als doelwit van de reis.

Een kronkelende bergweg leidt U van Montreux tot op ongeveer 1200 M, waar Caux ligt. De tuinen en terrassen van de twee hotels bieden een schitterend uitzicht op het Lac Léman en de omliggende dorpen. Als een witte schuimende vlek ziet men de Rhône aan de overkant in het meer stromen. Het is dan ook niet verwonderlijk, dat een vriend U met een enthousiaste lach begroet, met de lichte stap, mensen in de bergen eigen. Als die lach echter na korte tijd op 1200 gezichten blijkt te staan, als U dan een luxe uitgave over „The College of the Good Road” in de handen wordt gestopt, waar op één pagina 72 lachende foto's tegelijk staan, dan wordt men achterdochtig, doemen achter in het hoofd beelden op van lachende arbeiders in de Prawda, of den Führer omstuwend.

Zojuist zeiden wij dat ge de rede overleggen, „het” is geen beweging, organiseerd geëerd had. Behoort U echter tot

„Liefde, onbaatzuchtigheid, eerlijkheid, reinheid”.

ediging

meer persoonlijke mid-
volking in contact te ko-
onder is het de bedoeling
kking voor het idee, dat
tegen het Communisme
l, te winnen.

ddelen worden grotendeels
witserse en Amerikaanse
verschafft. Door hen ook,
verblijf mogelijk van de
ders — vooral uit het
de deze zomer in Caux be-
prijs van het verblijf in
aeten naar het geweten,
een bedrag onder de 15
vaststelt (dat zijn nl. de
n). De levensstandaard
uden, opdat niemand door
ort zal wegblijven, en op-
voor ieder een offer zal
van verschillende zijden
(Het idee van tenten-
der vermogende jongelie-
geopperd).

ewapening werkt, over-
standaarden met zuivere
elen. Men begint met U
spreken. Discussie hier-
mogelijk, want men moet
bben, in Caux, op zijn
Want „het” is niet uit te
e secte, „het” kan men
Caux zelf. Zou schrijver
wij veronderstellen, dat
ijke banden met U heeft
komen vertellen, dat U
in, de persoon met wie
k ruzie hebt moet leren
meer aan andere mensen
a weet hij niet hoe Uw
naar 99 op de 100 zal zij
n medelijden, via ironie
ing. Mocht iemand van
r verkondigen, dan moet
en uitstellen tot na „er
minimum 1 week.

en van de reden uit han-
alles verder heel onlo-
an. U begint ermee, bij
d door een Ford '49 be-
ensen daar”, naar Caux
mag U zich nu niet af-
st al tevreden zijn met
„het goede”, als doelwit

bergweg leidt U van
ongeveer 1200 M, waar
en en terrassen van de
n een schitterend uit-
Léman en de omliggen-
a witte schuimende vlek
ne aan de overkant in
. Het is dan ook niet
een vriend U met een
begroet, met de lichte
e bergen eigen. Als die
te tijd op 1200 gezich-
n, als U dan een luxe
e College of the Good
en wordt gestopt, waar
lachende foto's tegelijk
men achterdochtig, doe-
hoofd beelden op van
in de Prawda, of den

dat ge de rede over-
een beweging, organi-
Behoort U echter tot

de ongelukkigen, die niet zo gauw in de
gemene vreugde kunnen delen, dan is het
raadzaam Uw verstandelijke vermogens
voorlopig terug te nemen. U zult moeten
praten, eindeloos moeten praten. Men
kijkt U lang in de ogen, als wilde men
zeggen: „die kijkers van jou, die beval-
len me, men vraagt uitdrukkelijk en her-
haaldelijk naar Uw voornaam, en met een
de eerlijkheid eigen, snelheid volgt on-
middellijk een gesprek. Vaak een belij-
denis, Hoe Uw evenmens tot de Morele
Herbewapening kwam, maar ook worden
vragen geopperd als: „Kan de R.T.C., via
stille tijden in Caux tot overeenstemming
komen?” — het plan wordt uitgewerkt —
„Kan in de diplomatie via eerlijkheid een
oplossing aan de politieke moeilijkheden
worden gegeven?” Dat zijn dan eigenlijk
geen vragen, want de bevestigende ant-
woorden zijn al gegeven, en mocht Uw,
voor vacantiemaatstaven koortsachtig
werkend brein hiertegen in opstand ko-
men, dan is de remedie: Uitschakeling van
de rede. Duur 1 week.

Nu moet schrijver U een bekentenis doen,
en wel, dat, toen hij in Caux was, hij na
5 uur weer naar Montreux is afgedaald.
Hij zal U daarom, de spot der Cauxisten
ten spijt, het verdere verloop van de week
moeten schematiseren, naar het relaas van
verschillende van deze Cauxisten zelve.

In het algemeen mogen we aannemen dat
de Cauxist in spe wat wankel in de schoe-
nen staat. (Het is nu eenmaal zo, dat hij,
die het heil van de Morele Herbewapening
in twijfel trekt, en bovendien voor zijn
ideeën al meer grond heeft gevonden, niet
licht een week van zijn vakantie in Caux
zal willen doorbrengen). Hierbij komt dat
hij zich geplaast ziet tegenover een door
één overtuiging geleid collectivum, dat
hem door ontwapenende eerlijkheid bijkans
tot vertrouwen prest. In het normale geval
schenkt hij dit vertrouwen aan zijn milieu
(vrienden, familie, pastoor, etc.), dat hij
tot op zekere hoogte zelf heeft kunnen
kiezen. Daardoor is het mogelijk dat de
ontwikkeling van zijn ideeën, zij het veelal
indirect, het resultaat van zijn eigen stre-
ven is, terwijl de invloed van Caux zich
daarentegen volgens een geforceerd pro-
cédé heeft voltrokken. Nooit zal een Caux-
ist daarom kunnen aantonen, in hoeverre
het zijn persoonlijke overtuiging is, die
hij naar voren brengt, maar wel zal men
meestal de Cauxist kunnen wijzen, dat het
niet zijn maximale inspanning is geweest,
die hem op de „goede weg” bracht. Het
is het lokkende van deze „goede weg”, die
met 1200 samen bewandeld kan worden,
die een te gemakkelijke bevrediging voor
velen schenkt, en die het kaliber der
Cauxisten ook vaak zo twijfelachtig
maakt.

En zo kan Caux U, naar U ziet ditmaal
zeer logisch, vertellen hoe hoog wel het
percentage is dergenen, die in Caux be-
keerd zijn. Of deze methoden eerlijk (of
zuiver²) zijn? Schr., die aan de eerbaar-
heid der methoden slechts betrekkelijke
waarde hecht, laat het antwoord aan be-
voegder standaard-meters over.

Nu moge het de oplettende lezer niet ont-
gaan zijn, dat schr. iets tegen de Morele
Herbewapening heeft. Hij gelooft dan ook
niet, dat bij uitstek een kunstmatig ge-
schapen samenleving de mens tot een
waardig lid van de gemeenschap kan op-
voeden. Hij gelooft niet in het critische
belang van morele standaarden, maar laat

zijn moraal bepalen door de feiten, waarop
hij stoot. En zo kan het voorkomen, dat
hij, als hij het doel ernaar vindt, hard
liegt, of zijn eigen belang boven dat van
anderen uit laat gaan.

Toch zouden alleen deze overwegingen hem
niet tot het schrijven van deze regels ge-
bracht hebben. Hij moet immers erkennen,
dat er mensen zijn, die hun maximum, bij
gebrek aan een betere omgeving in Caux
moeten bereiken³), en hij denkt, dat Ame-
rikaanse big bosses, zo Caux al niet be-
stond, wel op andere wijze hun geweten
zouden weten te sussen, al komen het
stichten van Universiteiten en het steunen
van het Rode Kruis hem als nuttiger be-
legging voor.

Opgewonden heeft schr. zich echter over de
pretentie, waarmee de Morele Herbewa-
pening haar ideologie tracht te verbreiden.
Immers, men beperkt zich niet tot het in
de praktijk brengen van het Christelijke
beginsel der naastenliefde, maar verbindt

OPGELEGD

Volgno.
11 SEP 1947
ACD/ 21062.

Notitie van Hoofd D.
Bestemd voor Mr. Einthoven.

D

Onderwerp: Comité voor Morele Herbewapening.

Tijdens Uw afwezigheid in de week van 17 - 23 Aug. werd mij verzocht door Ov.SCHILP of ons van bovenstaand Comité iets bekend was, daar een Marine vertegenwoordiger naar een congres te Zwitserland zou gaan.

Ik heb hierover Hr.CRABBENDAM geraadpleegd, die nooit enig sec.aspect in dit Genootschap had ontdekt en mij mededeelde, dat U er meer van wist en dat Comm. de PAUS eveneens ging.

De tijd was te kort om een uitgebreid onderzoek in te stellen, dus heb ik SCHILP bericht, dat wij niets ten nadele hiervan wisten.

SCHILP achtte het mogelijk, dat Mevrouw v.BEUNINGEN-FENTENER v.VLISSINGEN te Vught, die convocaties ondertekent, bij de verkeerde v.BEUNINGEN's behoort.

's Gravenhage, 27 Aug. '47

Handwritten notes:
 Dit Comité is geheel
 onafhankelijk van de
 organisatie van de
 morele herbewapening in
 het Comité van de
 v.w. v. Beuningen is
 het Comité van de
 v.w. v. Beuningen is
 het Comité van de
 v.w. v. Beuningen is